

ВЕСТИ

октомври - декември 2004

Електронно издание: www.irc.bg

Издание на
Европейския иновационен център

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, Българска стопанска камара, Българска академия на науките

Съдържание

ИНОВАЦИИ

Национален иновационен форум . . . 3
Изказване на Президента на Република България пред участниците в Националния иновационен форум 4
Нови тенденции в иновационната политика в Европейския съюз 6
Национална иновационна стратегия на Република България: подготовка на страната за членство в Европейския съюз и предизвикателствата от Лисабон 8
Иновации.бг: индекс на българската иновационна система 10
Пилотна инициатива за форсайт прогнозиране на развитието на технологиите и иновациите в България. 15

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Национален конкурс за иновативно предприятие на годината . . . 18

ПРЕДЛАГАНИ ТЕХНОЛОГИИ 21

ТЪРСЕНИ ТЕХНОЛОГИИ 23

ПРОГРАМИ 23

ПРОЕКТИ 24

НОВИ КНИГИ

Иновациите - политика и практика . 25
Доклад "е-България 2004" 26

ПРОЯВИ

Енергийна ефективност и технологично обновление в индустрията . . 27
Технологични брокерски дни в областта на информационните технологии - IRC Future Match 2005 . 27
Международни дни за двустранни бизнес срещи 28

УСЛУГИ 29

Тема на броя:

ИНОВАЦИИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Национален конкурс за

иновативно предприятие на годината

НУЖНАТА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВАШИЯ БИЗНЕС

Картите дават достъп до всички бази данни на Дакси

В пощите на
твоя град

Картите на Дакси!

Цени на картите 9, 20, 45, 60 и 85 лева.

Информацията, която ще намерите на сайта ни

www.daxy.com

Повече за вашите
ПАРТНЬОРИ и КЛИЕНТИ

Фалити, ликвидации, индиректни връзки между лица и фирми, адреси, баланси.

Адресни бази данни
ЗА ВАШИЯ МАРКЕТИНГ

Бъдещите ви клиенти от 650 бранша. С едно натискане на мишката получавате таблица на EXCEL с имената, адресите и телефоните им.

Всичко за вашите
ФИНАНСИСТИ и ЮРИСТИ

Компютърният Държавен вестник – двата раздела от 1989 г. до днес.
Законите на България – актуални и отменени; показване на разликите между две редакции.

ДАКСИ – България ЕООД
02/971-45-96
факс 02/971-46-75
088/746-07-53
www.daxy.com

Национален иновационен форум

Основната цел на проведения на 22 октомври 2004 г. в София форум беше да създаде отворена платформа за сътрудничество между фирмите и научните среди и между българските и чуждестранните организации с цел стимулиране на националната икономика и повишаване на конкурентоспособността на българските фирми чрез внедряване на нови технологии, производство на нови изделия и продукти и коопериране с европейски фирми.

Теми

Иновациите, новите технологии, налагането на пазара на нови продукти и услуги стоят в основата на конкурентоспособността и жизнеността на пазарната икономика. Изграждането и поддържането на гъвкава и сигурна среда за създаване, разпространяване и усвояване на иновации е от първостепенно значение за икономическото развитие на страната.

Със стабилизирането на икономиката и напредването на процеса на присъединяване на страната към Европейския съюз въпросът за **създаването на подходяща среда за бизнес развитие, пряко свързана с внедряването на нови технологии и продукти в производството**, става все по-неотложен. Предприемането на адекватни мерки в тази насока на национално, регионално и фирмено равнище ще подобри конкурентоспособността на предприятията и общото икономическо положение на страната.

Първият Национален иновационен форум беше съсредоточен върху идентифицирането на ключовите области на сътрудничество между частния, академичния и държавния сектор за създаване на работеща национална иновационна система.

Основните теми на форума бяха:

I. Политика и иновации

- Държавна политика и иновации - създаване на иновационна среда в България.** Преходът от планова икономика към икономика, при която ролята на държавата е да моделира бизнес средата с цел създаване на най-подходящите условия за предприемачество и растеж, изисква добро познаване както на националните икономически и иновационни характеристики, така и на най-добрите международни практики.
- Регионални иновационни стратегии.** РИС са основен инструмент за анализ на иновационните и технологичните потребности на фирмите от даден регион, предлагането на технологии, научноизследователските възможности и на ролята на посредническите организации.
- Форсайт (прогнозиране на технологичното развитие) - определяне на дългосрочни приоритети и сценарии за развитие на националната икономика.** Форсайт е съвременен инструмент за прогнозиране развитието на технологиите и иновациите, който се характеризира с

широко обществено участие и обикновено има за цел разработването на алтернативни сценарии за моделиране на бъдещото икономическо развитие. Едно от предимствата на форсайт пред традиционното прогнозиране е постигането на консенсус между всички групи заинтересовани лица.

- Иновации.бг - ежегоден индекс на иновационния потенциал на България.** Иновационният индекс е внимателно подбран сбор от международно признати и специфични за местните условия показатели, които по най-точен начин описват трите компонента на иновационния процес:
 - Ресурси (иновационен капитал)/инвестиции /иновационна инфраструктура/иновационна политика/възникващи клъстери/участие в международни клъстери.
 - Иновационен процес - механизми и развитие.
 - Резултати.
- Национален конкурс за иновативно предприятие на годината**, за който предлагаме отделен материал.

II. Иновации и бизнес

- Връзки с научноизследователски организации, посредници, консултанти и финансиращи институции.** Мотивацията и способността на фирмите да възприемат и предлагат на пазара нови идеи в сътрудничество с останалите участници в иновационната система определят посоката и бързината на развитие на икономиката на страната. Иновационната активност на фирмите е най-добрият синтетичен показател за качеството на националната и регионалната иновационна политика и система.

Участници

Ръководители от публичния и частния сектор, народни представители, представители на неправителствени организации, бизнес асоциации, фирми, академични и развойни организации, финансиращи организации, медии, Европейска комисия (ГД "Предприемателство"), Делегация на Европейската комисия в България, Световна банка, както и консултанти, посредници и водещи международни експерти в областта на иновациите.

В настоящия бюлетин са публикувани докладите, изнесени пред участниците в Националния иновационен форум.

ИЗКАЗВАНЕ НА ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

пред участниците в Националния иновационен форум

Уважаеми госпожи и господа,

Позволете ми преди всичко да поздравя инициаторите и организаторите на този форум. Уверен съм, че именно в диалог между представителите на държавната администрация, на бизнеса, на университетите, на научните институти и неправителствените организации могат да се намерят верните решения за иновациите и технологичното развитие на България.

Благодаря за поканата да се обърна към участниците във форума. Моето намерение е да се спра на някои дългосрочни, стратегически проблеми на българската икономика, част от които са въпросите за иновациите.

По различни поводи нееднократно съм повтарял една теза, ще го направя и днес - с членството в ЕС България ще затвори важна страница в своето развитие, но ще навлезе в нов, много по-отговорен етап. През него ние трябва не само да прилагаме правилата на Съюза, но да разработим и осъществяваме собствена, уникална българска политика, която ускори да намали икономическите и социалните различия с днешните членове.

Тази политика трябва да се превърне в основна задача и критерий за успех на държавните институции, на политиките, на цялата българска общественост. Така от цел сама за себе си членството в Съюза ще се почувства реално в живота на българските граждани. Това няма да стане леко - много експерти очакват трудности и силен конкурентен натиск върху българската икономика непосредствено след членството. Трябва да бъдем готови за това. Членството в ЕС за България ще създаде значителни възможности, но тяхната реализация няма да бъде автоматична, а ще изисква продължителни и целенасочени усилия.

Новата политика и новите цели могат и трябва да се създадат и провеждат още преди членството да стане факт. Много важно е те да бъдат обсъдени и възприети от българската общественост. Това ще бъде и един от основните положителни резултати на предложеното от мен допитване за членството на България в ЕС. В подготовката за това допитване очаквам държавната администрация, политиките, неправителствените организации, експертите да проведат задълбочена публична дискусия, да предоставят честна и пълна информация на българските граждани и фирми и да предложат необходимите политики и стратегии.

Неприятният, но реален факт е, че днес България изостава значително от средните европейски равнища по основни икономически и социални показатели. Осъществяването е и нещо друго - липсата на подхо-

дяща държавна политика е причината не само да не наваксваме, но и да задълбочаваме разликите в особено важни сфери като финансирането на научните изследвания например. В други области като образованието, макар и да имаме традиционно добри постижения, ние все повече вървим назад и губим своите конкурентни предимства. Това означава, че на първо място и приоритетно трябва да съобразим своята икономическа политика с общата политика, възприета в ЕС. В областта на икономиката и социалната сфера България трябва да се съобразява в максимална степен с изискванията на Общата рамка на икономическата политика и с Лисабонската стратегия.

Време е да се откажем от преповтаряне на спомените от близкото минало за добро образование и способности във високите технологии. Много по-важно е как ще развиваме тези възможности в бъдеще, в годините, в които ЕС се стреми към изграждане на най-конкурентоспособната икономика в света, основана на знанието и на социалната балансираност.

Именно в икономиката, основана на знанието, се крие ключът за ускореното развитие. Българските политици загубиха прекалено много време в провеждането на пасивна икономическа политика, като се оправдаваха с необходимостта от финансова стабилност. Така те си осигуриха комфортно управление за сметка на потиснати местни власти, лоши публични услуги като образование и здравеопазване и забавено развитие на икономиката. Дори собственият ни опит вече показва, че активната икономическа политика за повишаване на конкурентоспособността и експортния капацитет на производителите не противоречи на финансовата стабилност. Вместо спорове по партийни централи как да се изхарчат значителните бюджетни резерви и излишъци, които се повтарят през всяка година, днес можеше да имаме ясни приоритети в икономическата политика, които да се осигуряват финансово с тези средства.

Икономиката, основана на знанието, изисква силна наука. Дългогодишното подценяване на науката и особено на нейните приложни аспекти нанесе своите тежки поражения. За съжаление днес професията на учения не е достатъчно престижна. Днес едва 5 от 1000 души в работоспособна възраст в България се занимават с научна и развойна дейност. Това означава, че конкурентно на всеки български учен работят почти по двама негови колеги от Централна Европа и по трима учени от всяка страна в западната част на континента. Много по-малкият относителен брой учени у нас съвсем не се компенсират с по-високи разходи. Докато в ЕС се изразходват 2 % от БВП за

наука и тези средства непрекъснато нарастват, като цялят да достигнат 3 % от БВП, то в България се отделя около 0.5 %. Нещо повече - само през 2 от последните 7 години е имало минимално увеличение на тези разходи в сравнение с предходната година. Особено притеснителен, но и обясним е фактът, че научната кариера става все по-малко привлекателна за младите хора. Списъкът на тревожните статистики може да бъде продължен много дълго.

През последните години българското правителство и Народното събрание полагат усилия за създаване на адекватна нормативна база и за минимално увеличаване на разходите за научни изследвания. Тези усилия, както и инициативите за оборудване на училищата с компютри и за въвеждане на електронни административни услуги са похвални, но съвсем недостатъчни за качествения напредък, който е необходим.

Уважаеми госпожи и господа,

Изграждането на висока иновативна култура и капацитет и повишаването на конкурентоспособността на българската икономика следва да формират основния фокус на икономическата, образователната и научната политика на България през следващите години. Този абсолютен приоритет следва да бъде подкрепен със съответните законодателни, административни и финансови инструменти.

Няма да влизам в подробности и тълкуване на конкретните мерки, които е необходимо да бъдат взети. Съществуват редица документи и стратегии, разработени от правителството в тази област. Важното обаче не са стратегиите, а фактите - резултатите от тяхното прилагане. Очаквам конкретните резултати да се търсят в няколко основни области.

На първо място, да запазим и развием съществуващия научен потенциал. Това означава значително повишаване на средствата за наука, които в рамките на три до четири години да достигнат 1 % от БВП (половината от сегашното равнище на ЕС). Тези разходи следва да се правят за ясно дефинирани научни приоритети и на конкурентен принцип. За да се повиши тяхната ефективност, държавният бюджет трябва приоритетно да гарантира съфинансирането на проектите, които са одобрени и финансирани по линия на рамковите програми за наука на ЕС.

На второ място, следва да се стимулира интересът на бизнеса към иновации и финансиране на приложни изследвания. Това може да стане както чрез финансови стимули, така и чрез създаването на високотехнологични бизнес инкубатори в университетите и научните институти, които да подпомагат разработването и реализацията на иновативни продукти. За съжаление до този момент България вече пропусна няколко възможности за използване на грантови средства на ЕС. Съществува много добър опит в Европа при създаването и функционирането

на подобни технологични инкубатори.

На трето място, следва да се създадат необходимите условия за трансфер на технологии. България трябва да стане пълноценна и активна част от европейското изследователско пространство и от европейския пазар на технологии. Това може да се случи, като съществуващите днес усилия на неправителствени организации и отделни научни звена се подпомогнат и усилят от страна на държавната администрация.

На четвърто, съвсем не на последно по значение място, трябва да се направи качествена промяна в наситеността с нови технологии и модерни средства както в образованието, така и в областта на административните услуги. В това отношение оборудването на училищата и университетите с модерна техника, която позволява развитието на компютърни умения и използването на високи технологии за обработка на информация, е не крайна цел, а необходим минимум.

Още един път ще повторя, че изпълнението на всички тези цели трябва да се търси в близките 3-4 години. В противен случай България не само няма да съкрати разликите с ЕС, но и ще се отдалечи допълнително, за което българските граждани ще трябва да платят висока цена.

Наред с тези усилия в краткосрочен план на нас ни е необходимо да определим дългосрочните цели и политики. Много полезно би било в България да се проведе една процедура за дългосрочно (за следващите 15-20 години) полагане на целите на политиката в областта на иновациите и изграждане на икономика, основана на знанието. Нека се поучим от опита на сегашните и някои нови членове на ЕС и това стане при сътрудничество между институции и експерти чрез метода форсайт.

Безспорно тази политика, за която стана дума, ще изисква максимално усилие, концентрация и подкрепа. Тя обаче е напълно осъществима и за провеждането ѝ вече е натрупана необходимата критична маса от експертна, институционална и обществена поддръжка. За мен и за всички нас вече е важно не дали, а как ще влезем в Европейския съюз. Като държавен глава аз съм подкрепял и ще продължа да подкрепям всички инициативи и усилия за ускорено образователно и технологично развитие на България.

Пожелавам успех в днешната ви работа.

Благодаря за вниманието.

Нови тенденции в иновационната политика в Европейския съюз

Ренате Вайсенхорн

Европейска комисия, Генерална дирекция "Предприятия", ръководител отдел "Иновационни мрежи"

Господин президент,
Госпожи и господа,

За мен е удоволствие да участвам в Първия национален иновационен форум във вашата страна.

Радвам се, че тази инициатива идва от Европейския иновационен център в България. Както знаете, той е част от голяма европейска мрежа за технологичен трансфер, която обхваща 33 страни, включва 71 центъра и 250 организации. Това е най-голямата по рода си мрежа в света.

Европейският Съвет от Лисабон, март 2000 г. и Съвета от Барселона (15.03.02) поставиха пред ЕС **"нова стратегическа цел** за следващото десетилетие: да стане най-конкурентоспособната и динамична, основаваща се на знанието икономика в света, която да има устойчив икономически растеж с повече и по-добри работни места и по-голяма социална кохезия".

Всеизвестно е, че за да стане по-конкурентна, Европа се нуждае от разрастване на иновационната си дейност. От самото начало в иновационната политика на ЕС се подчертава, че са необходими съвместните усилия и на трите равнища - европейско, национално и регионално, за да се даде тласък на иновационните процеси. Още в Зелената книга за иновациите от 1995 г. се набляга на това, че всяка от предложените в нея мерки трябва да се възлага на това равнище, което най-добре ще я приложи.

Освен това заключенията от Лисабон наблягат на необходимостта от сътрудничество на всички равнища. Един от основните начини за постигане на целите от Лисабон е да се създаде **благоприятна среда** за стартиране и развитие на иновационен бизнес и по-специално на МСП.

Първата част от моето изказване засяга особена **важност на регионалното равнище за напредъка на иновационните процеси и превръщането на научните резултати в икономически стойности.**

Иновациите са непрекъснат процес, който изисква дългосрочно сътрудничество между много участници като инвеститори, предприемачи, изследователи, големи фирми, държавни органи, потребители и др.

Иновационната дейност по принцип зависи повече от решенията на участниците от икономическия сектор, отколкото на тези, които разработват политиките. Изборът, направен от отделни предприемачи, ръководители на фирми или инвеститори, се основава на техните представи за разходите, ползите и рисковете. Въпреки това тези, които разработват политиките, играят ролята на поддръжник и катализатор

при преодоляване на пречките, балансиране на стимулите и създаване на комуникационни платформи (мрежи, клъстери или възможности за неформални срещи).

Що се отнася до предприятията и по-конкретно до малките и средните предприятия, за тях иновациите представляват по-скоро сътрудничество и взаимодействие. Това е така, защото те могат да бъдат иновативни само ако имат достъп до знанията, а може да се наложи МСП да търсят тези знания навън; мрежите за регионално сътрудничество или източниците на информация са отлични отправни точки.

Чрез неформални и формални контакти сътрудничеството и създаването на мрежи са много ефективни на регионално/местно равнище. Емпиричните данни сочат, че иновационният капацитет на МСП е свързан най-вече със сътрудничеството с други фирми: **"фирмите се учат най-добре от другите фирми"**. Важно е също така МСП да си сътрудничат с посреднически организации в областта на изследователската дейност и иновациите като например технологични центрове, университети и доставчици на бизнес услуги.

Следователно много дейности, свързани с политиките, са най-добре проектирани и пренесени на регионално равнище от тези, които са близо до споменатите фирми и които познават условията, в които те работят. На това равнище най-добре могат да се разберат нуждите на предприемачите, тъй като лесно се установява комуникация. На първо място, това е регионът, където е необходима среда - проводник на иновациите, и където трябва да се създава иновационна култура.

За да се даде тласък на иновациите, не е достатъчно само първоначално да се инвестира в развитието на регионалния инфраструктурен "хардуер" като например изследователските среди. Нито пък е достатъчно да се децентрализира отговорността за средствата и политиките за научното и технологичното развитие.

Това, което на регионално равнище става все по-необходимо, е **стратегическо мислене и изготвяне на политики**, както и усъвършенстване на "софтуера" - **човешкият фактор.**

Регионите вече са започнали да се конкурират не само в предлагането на най-добрата инфраструктура, но и на най-благоприятната среда за своите предприятия.

Тази среда би трябвало да включва:

- добре организирана регионална система за подкрепа и консултантски услуги, насочени към

специфичните нужди на предприемачите в региона (например бизнес консултантите, търговски камари, центрове за технологичен трансфер и оценяване на развойната дейност, провайдери на рисков капитал);

- подходящи информационни услуги, които да помагат на предприятията да използват информацията - например технологичните възможности;
- мрежи и координационни инструменти, които позволяват на предприемачите да обединяват усилията си или да развиват нови области на сътрудничество;
- добре развита образователна система и система за професионално обучение, включваща например обучение за методите на управление на иновациите;
- средства за развойна дейност, насочени към икономическите дейности на регионалните предприятия и готови да им предложат услуги.

Целта на регионалната политика трябва да бъде подобряване и засилване на работата на регионалната иновационна система, нейното насочване към нуждите на бизнес общността и подобряване на взаимодействието между участниците. По този начин ще се увеличи капацитетът на предприятията за внедряване на нови производства, за модернизирани и разнообразяване на продукцията им.

Втората част от моето изказване засяга начина, по който се създават и прилагат регионалните иновационни политики.

Добро управление на регионално равнище (управление на иновациите)

За създаването на регионална общност, която да дава тласък на иновационните процеси, не е достатъчно само да се разработи регионална иновационна политика по метода от горе на долу. Регионалното планиране би трябвало да мобилизира творческия потенциал на иноваторите. То трябва да включва хората и да ги кара да се чувстват отговорни за напредъка на иновационния процес.

Регионите, изпълняващи проекти по Регионалната иновационна стратегия (РИС), следват стратегията, разработена от Европейската комисия. Нейната цел е изграждане на партньорства, вкл. публично-частни. Това бе определено като един от решителните фактори за успех на регионалните процеси. РИС методологията се базира на подхода от долу на горе - един процес на всеобщо участие, както и на постигането на консенсус. Постигането на консенсус е водещият принцип при вземането на решения, тъй като той повишава готовността на участниците да подкрепят процеса след прилагането на стратегията.

Чрез РИС методологията Европейската комисия предостави на 120 региона в Европа възможност да разработят или усъвършенстват своите регионални

иновационни политики (проекти "Регионални иновационни стратегии" и "Регионални стратегии за иновации и трансфер на технологии"). В резултат на това иновационните политики заеха челно място в дневния ред на регионалните политики. Преди 10 години това беше по-скоро изключение.

Разказ за успеха

Позволете ми да ви дам пример на един успешен РИС проект, с чиято помощ беше изпълнена дългосрочна и устойчива регионална иновационна политика.

Регионът Долна Австрия

От 1997 г. насам регионът изпълнява един РИС проект. Неговата визия за близките години е да стане един от "първите 10" иновационни региона в Европа.

Бих искала да наблегна на един специфичен фактор за успеха на иновационната стратегия на региона. Всички заявки за съфинансиране на проекта се проучват стриктно от външни експерти с цел осигуряване на оптимални резултати. Бих искала да спомена т.нар. асистенти на иновациите, които бяха специално обучени в подкрепа на иновационните проекти.

Резултатите от проекта бяха оценени, а събраните данни бяха използвани за оценка на ефективността на регионалната подкрепа или финансиращата схема.

Стриктното наблюдение на проектите доведе до отлични резултати. Нека да спомена някои от тях:

- 19 % от иновационните проекти генерираха повече от 5 нови работни места, 64 % създадоха между 1 и 5 нови работни места, и само 17 % не оказаха въздействие върху пазара на труда;
- 44 % от иновационните проекти за фирмите откриха нови пазари за тях в Западна Европа, 17 % - в Източна Европа, 28 % - извън Европа, 34 % - нови национални пазари, и 16 % намериха нови местни пазари;
- 40 % **биха могли да увеличат** пазарния си дял в Западна Европа, 23 % - в Източна Европа, 27 % - на националния си пазар, 24 % - извън Европа, 18 % - на местния пазар.
- Около 95 % от организациите бенефициенти вярват, че квалификацията на участващия персонал да голяма степен или поне в забележими граници е била повишена.

България

Що се отнася до България, зная, че Южен централен район е първият, който ще изпълнява регионална иновационна стратегия. Много организации и лица в него са допринесли за идентифицирането на най-подходящите дейности, които ще стимулират иновационните процеси. Този проект продължи повече от две години и половина.

Заклучение

Считам, че иновационните процеси на регионално равнище трябва да продължават да бъдат стимулирани. Европейската комисия може само да поддържа регионите чрез мерки за съфинансиране, чрез предлагане на методологии, осигуряване на достъп до транснационални професионални познания и опит и чрез засилване обмена на опит и процесите на придобиване на знания. Същността на процеса е в ръце-

те на регионите. Тяна е отговорността да продължат с иновациите и да създадат устойчиви, интелигентни, ефективни и ориентирани към резултатите политики в тази област. Но за да постигнат това, те ще се нуждаят от подкрепата на националните си правителства.

Благодаря за вниманието.

Национална иновационна стратегия на Република България: подготовка на страната за членство в Европейския съюз и предизвикателствата от Лисабон

Димитър Ивановски,
Зам.-министър, Министерство на икономиката

Уважаеми госпожи и господа,

Благодаря на организаторите за предоставената ми възможност да участвам в Националния иновационен форум. Бих желал да поздравя всички участници в Националния конкурс за иновативно предприятие за 2004 г., както и да честитя на победителите в двете групи:

- Иновативно малко предприятие.
- Иновативно средно и голямо предприятие.

В процеса на присъединяване на България към Европейския съюз от голямо значение е повишаването на конкурентоспособността на българските предприятия и способността им да устояват на конкурентния натиск и пазарните сили. Във връзка с това внедряването на научни постижения, нови технологии и развитието на иновационен потенциал имат решаващо значение за укрепването на българското производство, а оттам и за повишаване на заетостта и постигане на икономически растеж.

Стратегическа цел на Европейския съюз е превръщането му в конкурентна и динамична икономика, основана на знанието и насочена към постигане на устойчив икономически растеж. В контекста на поставената глобална цел нараства значението на ефективните и гъвкави икономически политики, които ще дадат възможност за развитие на конкурентоспособни предприятия.

В съответствие с определените цели в Програмата за икономическа реформа, приета от Европейския съвет в Лисабон през 2000 г., разширени в Гьотеборг и усъвършенствани в Стокхолм и Барселона, действията на страните членки трябва да бъдат насочени в следните приоритетни области:

- стимулиране на конкуренцията и предприемачеството;
- насърчаване на иновациите;
- осигуряване на по-висока заетост, опазване на

околната среда и модернизирание на европейския социален модел.

Програмата за икономическа реформа от Лисабон определя рамката, в която страните - членки на Европейския съюз, определят приоритетите си на база своите потребности от реформа като част от една общоевропейска инициатива. Във връзка с това прилагането на философията на Програмата от Лисабон ще даде възможност на разширения Европейски съюз да се справи с предизвикателствата на съвременната глобална икономика. Активното участие на България в провеждането на икономическите реформи ще спомогне за постигане на дългосрочен икономически растеж.

Ето защо Лисабонският процес изисква да бъдат намерени инструменти за насърчаване на конкурентни производства с бъдещ потенциал за развитие, които могат да окажат сериозно въздействие върху цялостното реструктуриране на икономиката. Това е особено актуално за България в момента, когато се търсят източници на растеж. Ключов инструмент за постигане на висока конкурентоспособност на българската икономика е изработване и последователно прилагане на политика за технологично развитие и иновации.

Като първа стъпка от формирането на иновационната политика бе разработена и приета от Министерския съвет **Иновационна стратегия на Република България (Решение № 723 от 8 септември 2004 г.)**.

В изследванията и анализите, направени по време на разработването на иновационната стратегия, като един от основните проблеми на българските фирми бе определена тяхната ниска иновационна активност. Той се състои в това, че трябва да бъдат намерени инструменти политиката по оценяването да бъде трансформирана в политика за развитие на предприятията, а това означава да бъдат планирани действия в дългосрочна перспектива.

За да оцелеят в новата конкурентна среда, предприятията трябва да се развиват динамично и във връзка с това бих желал да подчертая, че нараства броят на фирмите, които инвестират в усъвършенстване на производствените процеси, в повишаване квалификацията на персонала и подобряване качеството на продукцията и маркетинга.

За решаване на така формулираните проблеми се поставят основните цели на иновационната стратегия, които могат да се систематизират в следните насоки:

- стимулиране на научните изследвания в индустрията и насърчаване на сътрудничеството между изследователските звена, университетите и фирмите;
- подобряване финансирането на иновациите;
- насърчаване внедряването на нови технологии и повишаване на иновативната активност на фирмите;
- поощряване създаването на клъстери в традиционни за страната ни сектори;
- създаване на механизми за реализация и финансиране на заложените мерки в иновационната стратегия.

Стратегията ще бъде реализирана чрез следните мерки:

- Стимулиране на иновациите и технологичното развитие - създаване на **Национален иновационен фонд** за подкрепа на иновативни и технологични пазарно ориентирани проекти.
- **Насърчаване заетостта на млади висококвалифицирани специалисти** в малки и средни предприятия - предпоставка за повишаване на иновативния потенциал на малките и средните предприятия.
- Изграждане и/или оптимизиране на **технологични центрове** - разработване на механизми за превръщане на някои от сега съществуващите научноизследователски институти в технологични центрове, както и изграждането на нови.
- Оптимизиране на връзката "наука - технологии - иновации" - **установяване на активен диалог между различни експерти.**
- Обучение в предприемачество - **пропагандиране и възпитаване в предприемачески дух за създаване на ефективен и конкурентоспособен малък и среден бизнес.**
- Създаване на клъстери в България - **популяризиране и възприемане на добрите практики на ЕС и подкрепа за създаването на клъстери.**
- Възприемане на европейските показатели за оценка на иновативния потенциал на промишлените предприятия - **създаване на система за оценка на иновационните процеси в България.**
- Привличане на инвестиции в изследователската и развойната дейност - **натоварване на същест-**

вуващите научни звена с поръчки от външни възложители.

- Създаване и подкрепа на съществуващи технологични паркове - **условия за развитие на високотехнологични производства, използвайки капацитета и опита на утвърдили се научни организации.**
- Създаване на центрове по предприемачество във висшите училища с цел да бъдат подготвени дипломиращи се студенти за създаване и управление на собствени фирми.

За реализацията на първата мярка от иновационната стратегия - "Създаване на Национален иновационен фонд", за 2005 г. е предвиден бюджет от 5 млн. лв. В Министерството на икономиката е сформирана работна група, която разработва Правила за управление на средствата на Националния иновационен фонд. В процес на разработване е Общо ръководство за кандидатстване в конкурси, обявени от Националния иновационен фонд.

Организирането и координирането на дейностите по изпълнение на мерките на иновационната политика на Министерството на икономиката, както и административното и финансовото управление на програми, проекти и инициативи, свързани с иновационната политика, се осъществяват от дирекция "Технологично развитие и иновации" в Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия, която ще:

- осъществява оперативно ръководство на дейността на фонда;
- организира провеждането на информационни кампании, като осигурява публичност и прозрачност на дейността на фонда.

В заключение бих желал да подчертая, че разработването на механизми за подкрепа на високотехнологичното предприемачество ще мотивира допълнително предприемачите да поемат по-голям риск и да инвестират повече средства в пазарно ориентирани нови продукти. Нараства необходимостта от подобряване на координацията между различните участници в иновационния процес, тъй като провеждането на успешна политика предполага добро взаимодействие и партньорство между държавната администрация, неправителствените организации, научните институти и предприятията.

Благодаря за вниманието.

Иновации.бг: индекс на българската иновационна система

Фондация "Приложни изследвания и комуникации"

Ако България иска успешно да осъществи своите дългосрочни цели за интегриране в Европейския съюз и бързо повишаване на жизнения стандарт на своите жители, страната трябва да се интегрира в световната иновационна икономика. Индексът Иновации.бг е първа стъпка в тази посока, която да допълни и подпомогне усилията на правителството и бизнеса за по-висок икономически растеж. Той е обзорен документ на българската иновационна система, който осигурява обхватен и надежден анализ, необходим за разработване и провеждане на обществената политика по иновации като един от основните фактори за повишаване на равнището на конкурентоспособност на българската икономика.

Индексът Иновации.бг - концепция и структура

Разработката се базира на няколко съществуващи модела в сферата на измерването и съпоставянето на иновационни системи:

- Европейското иновационно табло (European Innovation Scoreboard) на Европейската комисия - инструмент на Лисабонската стратегия за икономическо, социално и екологично възраждане на Европейския съюз, който чрез съпоставяне на иновационните системи на отделните страни членки и кандидатки с иновационните системи на САЩ, Япония и страните от ЕФТА цели координиране на иновационната активност на европейско равнище и стимулиране на иновациите и инвестициите в научноизследователската и развойната дейност. Иновации.бг е опит за доразвиване и адаптиране на този инструмент към националните особености по примера на страни като Великобритания и Естония¹.
- Националната иновационна инициатива на САЩ (National Innovation Initiative NII) и Иновационният индекс на щата Масачузетс (Executive Index of the Massachusetts Innovation Economy). Чрез иновационен индекс² NII се следи състоянието на иновационната система на страната в международен сравнителен план. Правителствата на отделните щати от своя страна изготвят собствени инициативи за ежегоден бенчмаркинг и стратегии за развитие на съответните регионални иновационни системи, най-популярен от които е Иновационният индекс на щата Масачузетс.
- Таблото на ОИСР за наука, технологии и индуст-

рия (OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2003), което представлява един от най-обхватните модели, сравнява научните, технологичните и иновационните постижения на страните - членки на ОИСР, и представя промените в характеристиките и функционирането на иновационния процес през годините.

Индексът Иновации.бг използва и адаптира основни характеристики на тези модели и се базира на анализ на международни и национално специфични показатели, които ежегодно описват състоянието на българската иновационна система и разкриват основните предизвикателства пред нея. Индексът е предназначен за хората, които вземат решенията за развитието и растежа на националната икономика в публичния и частния сектор, за научните среди и за по-широката публика.

Индексът Иновации.бг обединява 6 групи показатели, които описват националната иновационна система и нейното функциониране:

- иновационен продукт;
- човешки капитал;
- инвестиции;
- предприемачество;
- свързаност;
- среда и политика.

Индексът представя логическата взаимовръзка между отделните групи показатели и значението им за иновационния потенциал на страната. Той отчита икономическата, политическата и институционалната рамка, в която се развива иновационната система. Предвид позицията на България на догонваща в иновациите страна³ повечето показатели в индекса се разглеждат, на първо място, от гледна точка на потенциала за абсорбиране на чуждестранни иновации и, на второ, за създаване на български иновации. Той дава възможност да се оцени до каква степен организациите и институциите, чието взаимодействие се определя като основно за развитието на динамична и гъвкава национална иновационна система, са изградени и са способни да действат в специфичните условия на развитие в България⁴.

Някои ключови показатели и изводи от Иновации.бг⁵

Структурата на заетостта и продукцията на бъл-

³ Петров, М. и кол., Иновациите - политика и практика, С., фондация "Приложни изследвания и комуникации", 2004.

⁴ Christensen, C. and M. Raynor, The Innovator's Solution, Harvard Business School Press, 2003.

⁵ Тук са представени някои предварителни и дискуссионни изводи от работата по изграждането на индекса, които целят по-скоро развитие на дискусията по темата, отколкото да представляват някаква крайна и категорична оценка.

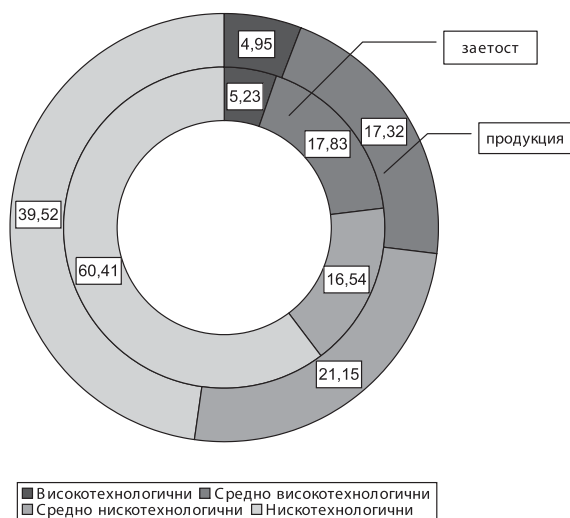
¹ The Estonian Economy, Competitiveness and Future Outlooks: R & D and Innovation Policy Review.

² Porter, M. and N. Stern, The Challenge to America's Prosperity: Findings from the Innovation Index, US Council on Competitiveness (1999).

гарската преработваща промишленост са силно доминирани от ниско- и средно нискотехнологични под-сектори, от които идва и основното търсене на нискоквалифицирана работна ръка. Тази "специализация" на страната се забелязва и от продуктовата структура на българския износ (за 2003 г. износът на дрехи и облекла съставлява почти 20 % от него), въпреки че тя показва и признаци на бавно пренасочване на конкурентните предимства на страната от традиционни, нискотехнологични (черни и цветни метали) към средно нискотехнологични производства. Водещите положителни промени в икономиката са някои групи високо- и средно високотехнологични дейности като производството на лекарства, на агрохимикали и акумулатори, които отбелязват ръст на заетостта и продукцията си през последните три години. Именно на база внимателното проучване и използване на техния положителен опит трябва да се търси по-бърза промяна в структурата и начина на функциониране на националната иновационна система.

От една страна, тази структура до голяма степен определя текущото състояние на търсенето в иновационната система на страната, а, от друга, тя е ясен сигнал за необходимостта от по-бързо придвижване на икономиката на страната към средно високо и високотехнологичните отрасли, които могат да генерират по-висок икономически растеж. Тази цел може да бъде постигната с оформянето на гъвкава и ефективна иновационна система, в публично-частно партньорство и в рамките на интеграцията на страната в ЕС.

Разпределение на заетите и продукцията в преработващата промишленост по степен на технологична интензивност за 2003 г. (%)

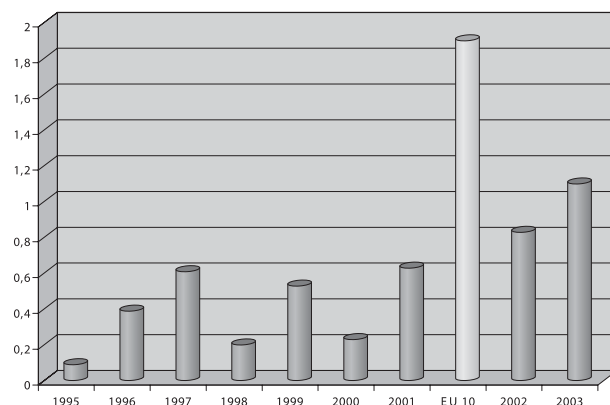

Източник: НСИ, ОИСР и собствени изчисления.

1. Иновационен продукт

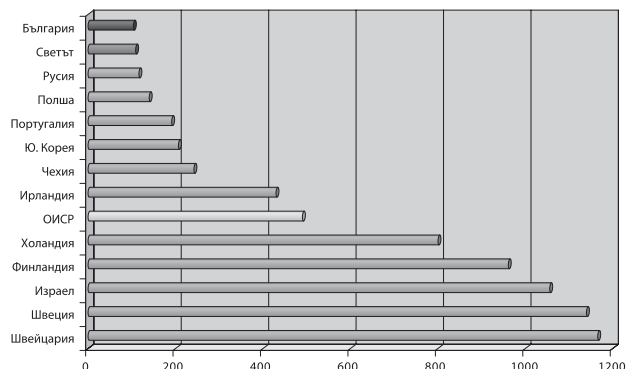
Българският иновационен продукт, измерен с патентната активност на страната, е около два пъти по-нисък от средния за новоприетите страни - членки на ЕС. Като научен продукт България също изостава от средното равнище на страните от Централна Европа, но разликата е сравнително по-малка. Според индексите на научна специализация България има най-силен научен потенциал в областите химия, физика и математика, следвани от приложната биология. Този профил, съчетан с продължаващо добро представяне в производството на фармацевтични и химически продукти, би могъл да се превърне в добра основа за създаване на биотехнологични кълстери с потенциал за висок растеж. Те биха могли да бъдат едно от ядрата на българската иновационна система. Непрекъснато нарастващата патентна активност на страната в Европа и САЩ, макар и от много ниска база, показва, че икономиката като цяло създава точните стимули за иновации. Но за да бъде намалена разликата със страните от ЕС-10, те трябва чувствително да се засилят.

Брой издадени патенти от Американското патентно ведомство на 1 млн. население за България (1995 - 2003 г.) и новите страни членки (ЕС-10, 2002 г.)

Източник: Евростат, USPTO.

Брой статии в точните и инженерните науки на 1 млн. от населението (1999 - 2001 г.)

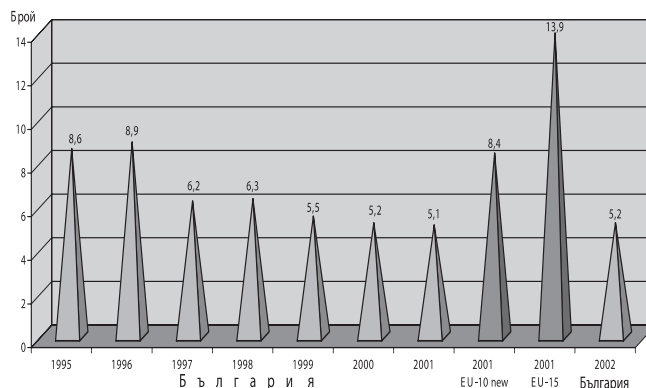

Източник: National Science Foundation.

2. Човешки капитал

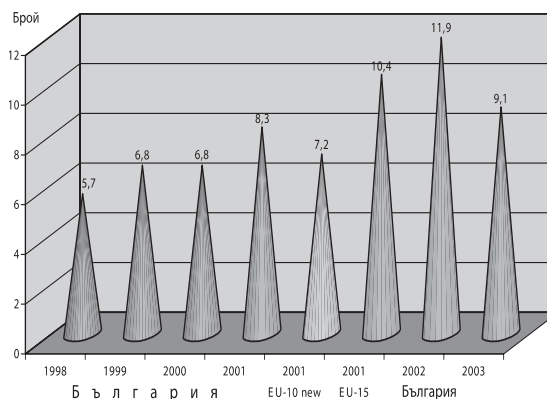
Характерно за всички страни от Централна и Източна Европа е, че равнището на общообразователния човешки капитал в икономиката е сравнително високо въпреки съществуващите признаци, че неговото качество е значително под световните стандарти. Вследствие на слабото търсене от страна на предприятията заетостта на специализирания научен капитал в България е под средното равнище за ЕС-10. На практика 70 % от заетостта в научноизследователска и развойна дейност (НИРД) се създават от държавния сектор. Сравнително ниското общо равнище на финансиране на НИРД предполага спад в качеството на НИРД капитала и възможностите му да създава иновации. В резултат от тези негативни тенденции привлекателността на специализация в докторска степен на образованието спадна значително. Равнището на новополучените докторски степени в България е почти два пъти по-малко от средното за ЕС-10. Националната политика за финансово стимулиране на обучението в докторска степен, макар и насочено в правилна посока, трябва да бъде съчетано със значително по-високи академични изисквания за участие в международни реферирани издания и конкурси. В противен случай тя се превръща в елемент на социалната вместо на научно-образователната политика и създава грешни икономически стимули, които не водят до повишаване на растежа и дохода. В същото време броят на завършилите висше образование в областта на техническите и точните науки остава висок (над средното за ЕС-10 и ЕС-15) и нараства през последните години. Запазването на интереса към тези специалности е положителен знак за развитието на иновационния потенциал на страната.

Персонал, зает с НИРД на 1000 души от работната сила в България (1995 - 2002 г.) и в ЕС-10 и ЕС-15 (2001 г.)

Източник: НСИ; Eurostat-Statistics on Science and Technology in Europe/2003.

Завършили висше образование в научно-технологични области на образованието на 1000 души от населението на възраст от 20 до 29 години (1998 - 2003 г.)

Източник: НСИ; Eurostat-Statistics on Science and Technology in Europe/2003.

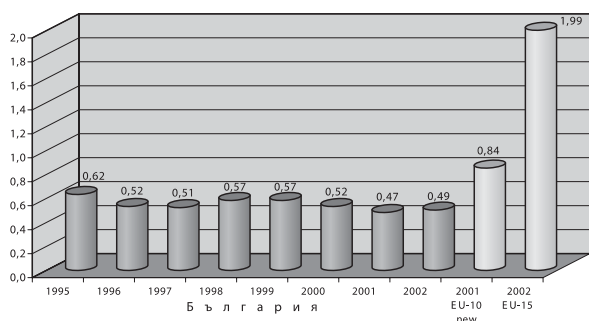
3. Инвестиции

Предприятията инвестират в бъдещето по два начина:

- в основен капитал, чрез който запазват равнището си на конкурентоспособност в съответния сектор и
- в научноизследователска и развойна дейност, чрез която търсят изпреварващ растеж.

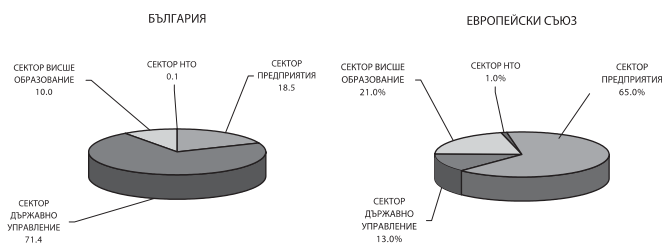
"Дълбочината" на натрупания капитал в икономиката на България все още остава малка (инвестициите в основен капитал остават под 20 % от БВП за 2003 г.), но непрекъснато се увеличава и може да се очаква, че през следващите 2-3 години предприятията все повече ще трябва да се ориентират към по-специфични форми на инвестиции в научен капитал, за да запазят и/или подобрят своята конкурентоспособност. Разходите за НИРД в България са едни от най-ниските в Европа, но най-тревожният показател е, че над 70 % от тях се осигуряват от бюджета, докато приносът на предприятията е под 20 %. Може да се каже, че държавните разходи на практика не са инвестиции за растеж, а по-скоро поддържат на минимално операционно равнище съществуващата държавна НИРД система. Макар че тази политика изигра позитивна роля в периода на преход, като до известна степен запази научния капитал от напълно унищожение, в момента тя води единствено до невъзможност на правителството ефективно да контролира своите разходи за НИРД и да ги насочва към ключовия фактор за подобряване на дейността на иновационната система - осигуряване на по-голямо участие на бизнеса. Решаването на този проблем, макар и изключително трудно, е от критично значение за създаването на пазарна иновационна система. Едно възможно решение е по-доброто използване на програмите за НИРД на ЕС за допълване на национално-то финансиране и участието на бизнеса в него.

Относителен дял на разходите за НИРД от brutния вътрешен продукт (1995 - 2002 г.), %

Източник: НСИ; Eurostat-Statistics on Science and Technology in Europe/2003.

Структура на разходите за НИРД по институционални сектори (2002 г.), %

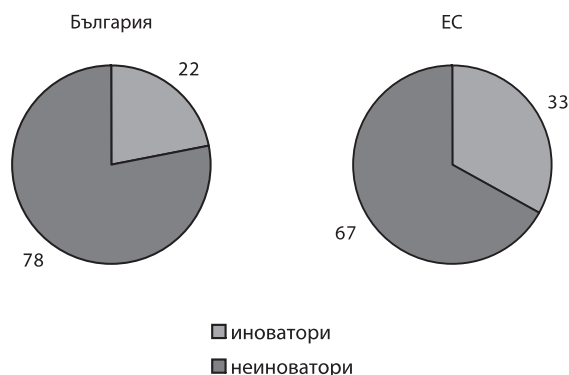

Източник: НСИ; Eurostat-Statistics on Science and Technology in Europe/2003.

4. Предприемачество

Българските фирми все още не са активни в предоставянето на нови продукти на пазара, което се обяснява както с ниското равнище на инвестициите в иновации, така и с ниската популателна способност на националния пазар. Същевременно броят на фирмите, сертифицирани с международни стандарти за качество, остават в пъти по-малко от равнището на страни като Чехия, Унгария и Словакия. Те нарастват значително през последните 2-3 години - от около 200 до над 1000, но ниското общо равнище на сертифицираност на фирмите в България е ясен признак за ниска активност в търсенето на по-висок растеж от

Дял на фирмите, предоставили на пазара нови продукти за последните 3 години

Източник: Фондация "Приложни изследвания и комуникации" по данни на социологическа агенция "Витоша Рисърч"; CIS, Евростат.

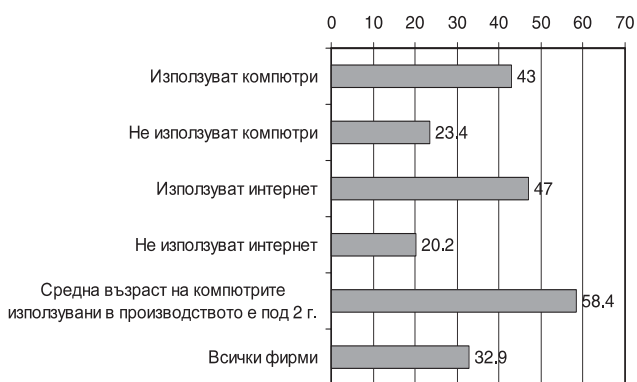
предприемачите.

5. Свързаност

Практиката на най-иновативните страни показва, че едно от най-важните условия за развитие на иновациите е възможността за обмяна на информация, идеи и знания между хората. Новите информационни и комуникационни технологии (ИКТ) са предпоставка за по-голяма международна и национална свързаност на фирмите във формални и неформални мрежи, което от своя страна води до нови иновации. Данните за България също показват ясна зависимост между иновационната дейност във фирмите и равнището на използване на новите ИКТ.

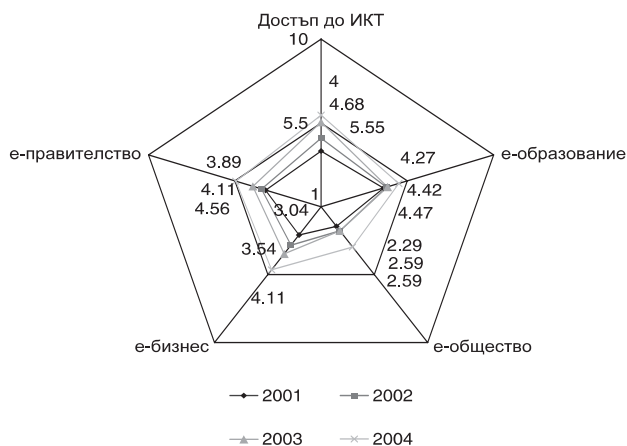
България показва стабилен ръст в готовността си да използва новите технологии през последните четири години, но въпреки това не успява да догони новите членки на Европейския съюз. Най-слабо развитие се наблюдава в областта на е-образованието, което представлява сериозна дългосрочна заплаха за иновационния потенциал на страната. ИКТ осигуряват възможност за въвеждане на управленски иновации чрез създаване на условия за работа на големи екипи в мрежа върху една задача, което значително намалява разходите и увеличава производителността. Все още обаче делът на фирмите в България, които са внедрили подобни приложения (groupware), е нисък (6.4 %).

Дял на фирмите в България, които правят иновации на базата на използването на информационните и комуникационните технологии

Източник: Фондация "Приложни изследвания и комуникации" по данни на социологическа агенция "Витоша Рисърч", 2004.

е-България (индекс за развитието на информационното общество)

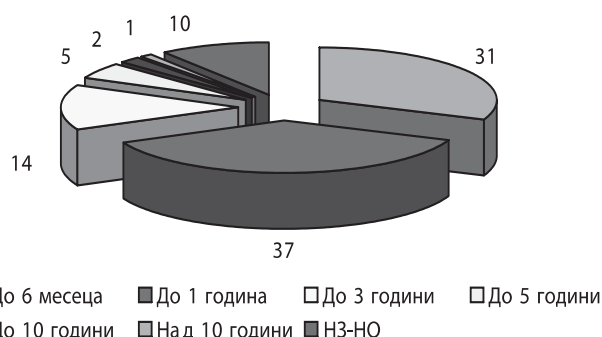

Източник: Фондация "Приложни изследвания и комуникации", 2004.

6. Среда и политики

Средата и политиката за иновации в България са още в много ранна фаза на развитие и по-скоро следват, отколкото задават рамката на иновационната активност. През последните две години дебатът за иновациите все повече заема полагащото му се място в националния политически дневен ред - разработената и приета Национална иновационна стратегия е стъпка в правилната посока, макар че има още много да се желае по отношение на качеството.

Хоризонт на планиране на българските фирми, %

Източник: Фондация "Приложни изследвания и комуникации" по данни на социологическа агенция "Витоша Рисърч".

Дял на българските предприятия, които са купили технологии на местния и международния пазар през 2004 г. (%)

Източник: Фондация "Приложни изследвания и комуникации" по данни на социологическа агенция "Витоша РИСЪРЧ" (база = 1053 предприятия).

Основен проблем пред политиката по иновации и пречка за създаването на подкрепяща национална иновационна среда е липсата на диалог и усещане за обща цел между различните държавни структури и частния сектор, отговорни за нейната реализация. Затова за момента националната иновационна система може да се характеризира най-точно като набор от държавни, обществени и частни организации, между които има малко съществуващи връзки.

Материалът е представен на Националния иновационен форум от Руслан Стефанов

Фондация "Приложни изследвания и комуникации"
www.arcfund.net

Пилотна инициатива за форсайт прогнозиране на развитието на технологиите и иновациите в България

Даниела Чонкова,
фондация "Приложни изследвания и комуникации"

Технологичният форсайт е един от най-перспективните методи, използвани при разработването на политики в областта на технологичното развитие. Той допринася за формулирането на стратегии и политики за развитието на технологиите и иновациите. В допълнение от гледна точка на управлението на технологии и технологичния трансфер технологичният форсайт може да подпомогне и предприятията, като им предостави възможност да бъдат активна страна при целеполагането и разработването на стратегиите в съответствие с потребностите на предприятията и тенденциите за развитие на съответните икономически сектори.

Технологичният форсайт е метод за оценка на онези научни и технологични разработки, които в най-голяма степен биха допринесли за повишаване конкурентоспособността на индустрията, на благосъстоянието и качеството на живот в страната. Методът широко се използва за разработване на политики и научноизследователски програми, отнасящи се до иновациите, икономическия растеж и конкурентоспособността не само в Европа, но и в света.

През последните години използването на форсайт прогнозирането като метод за разработване на политики и стратегии навлезе много широко в страните - членки на Европейския съюз. Технологичният форсайт от своя страна се използва за прогнозиране развитието на науката, технологиите и иновациите и за определяне на научноизследователските приоритети в дългосрочна перспектива. За първи път този вид прогнозиране е разработен в САЩ, но добива популярност, след като през 1971 г. Япония публикува своята първа тридесетгодишна технологична прогноза, основаваща се именно на технологичния форсайт. От средата на 80-те години броят на националните програми за прогнозиране се увеличи рязко. Великобритания, Германия, Франция, Холандия и Нова Зеландия извършват неколкостранно прогнозиране на своето технологично развитие. В бившите социалистически страни също се правят успешни опити за прогнозиране на развитието на науката и технологиите чрез форсайт. През 1972 г. в бившия СССР чрез форсайт прогнозиране се прави двадесетгодишна комплексна прогноза за развитие на научно-техническия прогрес и неговото влияние върху социално-

икономическото развитие. Политическите и икономическите промени в края на 80-те и началото на 90-те години прекъснаха опитите за дългосрочно прогнозиране. Те бяха възстановени към края на 90-те години след настъпване на макроикономическа стабилизация и растеж.

От началото на 2000 г. Малайзия, Великобритания, страните от АСЕАН, Чехия, Полша, Германия, Венецуела, Бразилия, Чили и Дания осъществяват инициативи на национално равнище за прогнозиране на науката и технологиите. Според публикуваните изследвания към положителните резултати от форсайт прогнозирането могат да се отнесат промени в изследователските приоритети, по-добро взаимодействие между фирмите и преориентиране на финансирането към гранични научни области, селективно развитие на научни изследвания и др. (Keenan, M., Lessons from Worldwide Experiences - Towards a Framework for Thinking about Foresight Options, PREST Foresight Course, May 2001). От 2001 г. изключително успешни програми за технологично прогнозиране чрез форсайт, финансирани от национални фондове, се разработват също в Гърция и Турция.

Форсайт прогнозирането разширява своя обхват, като еволюират и техниките на неговото осъществяване. През 90-те години в национален и в световен мащаб започват да се създават общности на организаторите и участниците във форсайт инициативи и дейности.

Форсайтът като метод за прогнозиране се отличава от строго научния подход на прогнозиране, като в много случаи използва т.нар. "подход от долу на горе" (bottom-up approach). При обичайното научно прогнозиране се използва предимно подходът "от горе на долу" (top-down approach). Във форсайт прогнозирането обикновено участват представители на всички заинтересовани групи и най-вече на крайните потребители на форсайт прогнозите. В най-общия случай форсайт прогнозирането представлява постигане на консенсус сред широк кръг актьори за обща визия за бъдещето. В много случаи се разработват алтернативни сценарии за бъдещето, като към всеки от тях се разработват и препоръки за начините, по които той може да се постигне или съответно да се избегне, в случай че е неблагоприятен. Характерен момент при форсайт прогнозирането е, че се разработват визии, отнасящи се за бъдещето, но с оглед вземането на адекватни решения в настоящия момент за постигане на желаната бъдеща визия.

Фондация "ПИК" първа в България въведе концепцията и практиката на форсайт като основно сред-

ство за разработване на политики в областта на технологиите и иновациите чрез проекта ForeTech - форсайт прогнозиране на развитието на технологиите и иновациите в България и Румъния. Проектът се основава на трансфер на форсайт опита на партньорите от консорциума на проекта - ПРЕСТ, Виктория Юнивърсити - Манчестър, Юнивърсити Колидж - Лондон, Унгарското министерство на образованието, Технологичния център към Чешката академия на науките и фондация за научни изследвания и технологии "Хелас" от Гърция. Инициативата бе подкрепена от програмата "STRATA" на Генерална дирекция "Научни изследвания" на Европейската комисия и от Германското дружество за техническо сътрудничество (GTZ).

Един от отличителните белези на инициативата "ForeTech" е, че беше предприета от частна неправителствена организация за разлика от общата практика, където форсайт обикновено се инициира от държавата в лицето на държавните институции. Идеята за този проект първоначално бе разработена и популяризирана от фондация "ПИК", а впоследствие бе поета и от Румънския център за малки и средни предприятия КРИМ (CRIMM) с цел там също да се въведе форсайт практиката. България и Румъния са двете страни, в които бе пренесен опитът на европейските партньори от проекта "ForeTech" - Великобритания, Унгария, Чехия и Гърция.

Инициативата "ForeTech" беше изпълнена на 3 последователни етапа:

Първи етап, насочен към повишаване на информираността, капацитета и компетентността при използването на форсайт подходи в процеса на разработване на политика и вземане на решения. Основната идея беше да се засили общественото разбиране за целите и ролята на форсайт като процес на структурирано прогнозиране на бъдещето, постигане на консенсус за обща визия за **бъдещето**, но с основен акцент върху вземането на решения в **настоящия момент**.

Вторият етап беше т.нар. **национална фаза** за България и Румъния, по време на която бяха направени пилотни секторни форсайт упражнения в двете страни. След поредица от консултативни срещи в България областите на тези пилотни форсайт упражнения се сведоха до **електронно правителство и биотехнологии в хранителната и питейната индустрия и селското стопанство**. Основните резултати от двете пилотни форсайт упражнения се характеризират със засилен диалог между основните заинтересовани групи в съответните области и с постигнат консенсус по отношение на **визиите за бъдещето** на

съответния сектор. Водеща роля в пилотните форсайт упражнения имаха т.нар. "експертни панели" от изтъкнати специалисти от съответните сектори. Техните работни срещи бяха съчетавани и с широки обществени консултации, които служеха като платформа за проверка сред по-широка публика на междинните и крайните резултати от работата на форсайт панелите. Ретроспективният анализ и SWOT анализът послужиха за отправна точка при разработването на **алтернативни бъдещи сценарии** във всеки сектор за 10-12 години напред. При разработване на сценария, илюстриращ желаното бъдеще, бе възприет походът за форсайт прогнозиране от бъдещето към настоящето, който панелите определиха като проактивен и водещ до постигане на по-високи цели за бъдещото развитие. Алтернативните сценарии бяха разработени на базата на анализ на факторното взаимодействие, отчитайки фактори от местно, национално, европейско или световно значение. Освен сценарии за 2015 г. форсайт панелите изготвиха и набор от препоръки за постигане на желания или за избягване на неблагоприятния сценарий.

Третият етап беше посветен на сравнителен анализ на форсайт инициативите в четирите страни - кандидатки за членство в ЕС (по време на разработването на инициативата), участващи във ForeTech - България, Румъния, Унгария и Чехия. Сравнителният анализ беше представен, от една страна, от гледна точка на самия форсайт процес и на използваните методи, а, от друга, от гледна точка на ефекта от форсайт инициативите върху съответните политики. В допълнение към резултатите от националната фаза на проекта сравнителният анализ послужи за база за изработване на препоръки на европейско равнище за насърчаване на политиките в областта на научните изследвания, технологиите и иновациите в новите страни - членки на ЕС, и в страните - кандидатки за членство в ЕС.

В рамките на инициативата "FOREN", подкрепена от Европейската комисия и предшестваща проекта "ForeTech", бе разработено Практическо ръководство за регионален форсайт, което подробно разглежда въпроса какво представлява форсайт, за какво се използва, кой и как може да инициира регионален форсайт. То е преведено на всички езици на страните - членки на ЕС. В рамките на проекта "ForeTech" то бе преведено и на български, румънски, унгарски и чешки, като всяко от четирите ръководства бе допълнено с глави/части, отразяващи форсайт опита и практиката в икономическите и политическите условия в съответната страна.

Инициативата "ForeTech" отбеляза своето успешно приключване с международна конференция на тема **"Технологичен форсайт - нови възможности за България"**, която фондация "ПИК" организира на **27 май 2004 г.** в София. Конференцията събра водещи форсайт експерти от Великобритания, форсайт практики от Унгария и Чехия, представители на високо равнище от български правителствени агенции (в т.ч. Агенцията за икономически анализи и прогнози, Министерството на икономиката, Министерството на образованието и науката, Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на земеделието и горите), както и представители на бизнеса, научните среди и масмедията. На конференцията, открита от **д-р Огнян Шентов**, председател на управителния съвет на фондация "ПИК", **г-н Ивайло Калфин**, икономически съветник на президента на Република България, обърна специално внимание на решаващото значение на институциите при изграждането на подходяща среда за разработването на технологии и иновации, както и на необходимостта резултатите от форсайт да се приложат на практика, тъй като се базират на широк обществен консенсус.

На Националния иновационен форум, проведен на 22 октомври 2004 г. от фондация "ПИК" президентът Георги Първанов изрази подкрепата си за инициативите и усилията, насочени към развитието на технологиите и иновациите в България. Фокусирайки вниманието на аудиторията върху европейската стратегическа цел до 2010 г. 3 % от БВП да бъдат отделяни за изследвания, президентът Първанов подчерта необходимостта от осигуряване на национални средства за съфинансиране на български проекти, одобрени по европейските рамкови програми за научни изследвания. Той призова държавните власти да осигуряват по-широка подкрепа за инициативите на неправителствените и изследователските организации за създаване на бизнес среда, благоприятна за технологично развитие и иновации. Президентът апелира за прилагане на форсайт подхода като устойчива рамка в дългосрочна перспектива за постигане на поставените краткосрочни цели.

За контакти:
Фондация "Приложни изследвания и комуникации"
Даниела Чонкова
Тел.: 02/986 7887
Факс: 02/980 1833
E-mail: daniela.tchonkova@online.bg

Национален конкурс за иновативно предприятие на годината

Във връзка с подготовката на Националния иновационен форум фондация "Приложни изследвания и комуникации" под егидата на Световната банка проведе Национален конкурс за иновативно предприятие на годината.

Цели

Насърчаване на иновационната дейност на българските предприятия; популяризиране на предприятията, участвали в конкурса, и постигнатите от тях резултати в областта на иновациите.

Условия за участие

В конкурса участваха иновативни предприятия от всички сектори на българската икономика. Иновативно предприятие е това, което през последните три години е реализирало на пазара нови или значително усъвършенствани продукти/стоки и услуги и/или процеси. Иновацията е приета в широк смисъл като нововъведение, което подобрява икономическите показатели и конкурентоспособността на фирмите.

Иновативността на предприятията бе оценявана от експертна комисия и жури по набор от критерии на базата на анкетна карта, попълнена от предприятията, желаещи да участват в конкурса.

Награди

За да се осигури съпоставимост при оценката и награждаването на предприятията в съответствие с критериите на Европейския съюз, бяха обособени две категории: иновативно малко предприятие (с персонал до 50 души) и иновативно средно и голямо предприятие (с персонал над 50 души).

Победителят във всяка от двете категории получи статуетка и грамота.

Наградите бяха връчени по време на Националния иновационен форум от президента на Република България. Всички предприятия, участвали в конкурса, са включени в каталог "Иновативните фирми на България" (www.irc.bg).

Оценка

Подреждането на фирмите - участнички в конкурса, се извърши чрез система от критерии. Част от тях са количествени и имат точно определени числови стойности, а другите са качествени и оценката им е извършена по петобална скала (1 - 5). В тези скали бяха формулирани само крайните и средната оценка (1 - 3 - 5), като междинните оценки (2 - 4) бяха поставени по преценка на експерта.

Критерии за оценка на участващите в конкурса предприятия

1. Техническо равнище на новите продукти/процеси: оценка на основните технически показатели на реализираните нови продукти/процеси в сравнение с показателите на аналогични нови продукти/процеси на конкурентите.
2. Обем на производството: относителен дял на продажбите на новите продукти/процеси от общите продажби на предприятието.
3. Експортна реализация: относителен дял на новите продукти/процеси, реализирани на външни пазари, в общия експорт на предприятието.
4. Перспективност: възможност за по-нататъшно развитие на новите продукти/процеси.
5. Защита на интелектуалната собственост в новите продукти/процеси: придобити нематериални активи (патенти, авторски свидетелства, лицензи и др.).
6. Разходи за НИРД: относителен дял на разходите за НИРД в обема на приходите.
7. Персонал, зает в НИРД: относителен дял на заетите с НИРД в общата численост на персонала.
8. Равнище на информационните технологии в предприятието: използване на компютри, софтуерни продукти, мрежови устройства, услуги по интернет, електронна търговия.
9. Брой на новите продукти/процеси: реализиран брой различни нови продукти/процеси през последните 3 г.
10. Социален ефект: влияние на новите продукти/процеси върху опазването на природната среда, условията на труд и др.
11. Свързаност: връзки на предприятието с университети, научни и инженерингови организации, участие в международни програми.
12. Равнище на производството и управлението в предприятието: внедрени системи за сертификация и управление на качеството, опазване на околната среда, безопасност на продуктите и др.

Подреждането на фирмите според получените общи оценки бе подложено на логически анализ от експертната група и при близки оценки бе коригирано на базата на допълнителни съображения, свързани с иновативния потенциал и иновативната активност на фирмите.

Наградени иновативни малки предприятия

"Пойнт Ел-България" ООД

Адрес	София 1000, ул. Будапеща 18
Телефон	02/981 8555
Факс	02/981 5718
E-mail	pointl@pointl.com
Website	http://www.pointl.com/index_bg.html
Тип	Производствено предприятие Инженерингова фирма
Основна дейност	Разработване и производство на атоматизирани системи за управление на технологични процеси (софтуерни продукти за проектиране, инсталиране, настройка и инженерна поддръжка на АСУТП и за наблюдение на технологичните процеси; апаратни средства за изграждане на АСУТП (интелигентни входове/изходи, интелигентни позиционери за електрически и пневматични изпълнителни механизми, интелигентни датчици) и тяхното взаимодействие със системи от друг тип (специализирани преходи); системен и софтуерен инженеринг.
Ръководител	Петър Петров - Управител
Общ брой на работещите	до 10
Внедрени системи	Система за управление на качеството (ISO 9001:2000). В процес на внедряване. Сертификат за производство - взривобезопасно изпълнение по норма EEx m II T6, издаден от френския специализиран институт LCIE.
Иновативни продукти	Автоматизирана система за управление на технологични процеси от IV поколение с приложен софтуер за проектиране, администриране и наблюдение на мрежата и на управлявания процес.

"Енергийно ефективни системи" ООД

Адрес	София 1124, ул. Петър Делян 5, ап. 6
Телефон	02/8464 069
Факс	02/8464 069
E-mail	info@ees-bg.com
Website	www.ees-bg.com
Тип	Инженерингова фирма
Основна дейност	Консултации, енергийни одити, проекти за енергийна ефективност, доставка и инсталация на енергоспестяващо оборудване, внедряване на мерки за икономия на енергия, мониторинг и верификация на икономии, обучение, популяризиране на резултатите. Участие в разработването на законодателна рамка в областта на енергийната ефективност.
Ръководител	Димитър Баев - Управител
Общ брой на работещите	до 10
Внедрени системи	Съгласно спецификата на работа "Енергийно ефективни системи" ООД внедрява ISO 9001:2000 и ISO 14 000 за свои клиенти.
Иновативни продукти	Системи за мониторинг и контрол на енергийните разходи.

"Спесима" ООД

Адрес	София 1592, бул. Асен Йорданов № 9
Телефон	02/973 87 62
Факс	02/979 09 45
E-mail	spesima@intech.bg
Тип	Производствено предприятие
Основна дейност	Българо-немската фирма "Спесима" ООД е създадена през 1989 г. за разработване и внедряване на специализирани системи за автоматизация на производството и по-специално за автоматизация на машинното леене на алуминиеви сплави.
Ръководител	Венцислав Славков - Управител
Сътрудник за контакти	Анатоли Найденов - Ръководител проекти
Общ брой на работещите	11 - 50
Внедрени системи	Система за управление на качеството ISO 9001:2000.

Наградени иновативни средни и големи предприятия

"МАУЕР ЛОКИНГ СИСТЕМС" ООД

Адрес Варна 9009, ул. Петко Стайнов 10
Телефон 052/500 797
Факс 052/501 811
E-mail mauerlocks@triada.bg
Website http://mauerlocks-bg.com

Тип Производствено предприятие
Основна дейност Фирма "МАУЕР ЛОКИНГ СИСТЕМС" ООД, до 2003 г. регистрирана като "ДЕКАБА" ООД, е производител на изделия в сферата на секретните заключващи устройства. Фирмата разполага с вътрешнофирмена лаборатория за изпитание на завършени продукти за съответствие с изискванията на европейските норми. Произвежданата продуктова гама включва четири основни групи от механичните заключващи системи:

- Секретни ключалки, обхващащи 6 основни типа в над 600 модификации с европейски профил - от най-обикновените до тези с повишена степен на сигурност, като продуктите са сертифицирани в няколко европейски лаборатории в Холандия, Германия, Унгария, Словакия, Унгария.
- Брави за врати във всички основни разновидности - секретни, обикновени, сервизни, като с приоритет се развиват специалните модели брави с различни допълнителни защити против насилствено проникване.
- Дръжки за врати и прозорци, съобразени с изискванията на отделните видове брави и включващи както опростени изделия с елегантен дизайн, така и луксозни комплекти.
- Сейфови касети за ценности, папки, оръжие и др. Сейфовите касети за ценности са предназначени както за индивидуален, така и за модулент монтаж и се предлагат в няколко типоразмера с над 10 вида заключване в зависимост от предназначението.

Ръководител Кольо Колев - Управител
Общ брой на работещите 101 - 250

Внедрени системи Система за управление на качеството (ISO 9001:2000).

Иновативни продукти Секретна ключалка (известна на пазара с търговското име "Гард"). Специфичната конструкция на секретната ключалка, представляваща изобретателска новост, защитава входната врата на жилищни и обществени сгради от най-разпространения начин за взломни кражби - чрез счупване на патрона. Новото техническо решение предопределя социалната значимост на този продукт.

"ТЕЛЕФОННА И ТЕЛЕГРАФНА ТЕХНИКА" АД

Адрес София 1309, ул. Кукуш 1
Телефон 02/822 32 64
Факс 02/82 11 354
E-mail ttt_sa@einet.bg
Тип Производствено предприятие

Основна дейност Производство на продукти за телекомуникации и енергетика.

Ръководител Тодор Терзиев - Председател на Съвета на директорите

Общ брой на работещите Над 250

Внедрени системи Система за управление на качеството (ISO 9001:2000).

Иновативни продукти Четирипозиционна разпределителна клема за комплектни комуникационни устройства 3X380V+N; 35mm²/16mm².

"ЕЛДОМИНВЕСТ" ООД

Адрес Варна 9009, бул. Вл. Варненчик 275А
Телефон 052/500 346, 500 332
Факс 052/500 347
E-mail mail@eldominvest.com
Website http://www.eldominvest.com

Тип Производствено предприятие

Основна дейност Производство и търговия с електрически и газови домакински уреди, фамилни, хотелиерски и промишлени водонагреватели на електричество и газ в страната и в чужбина, както и техният сервиз; проектиране и производство на инструментална екипировка; вътрешен и международен транспорт.

Ръководител Цветан Велковски - Управител

Общ брой на работещите Над 250

Внедрени системи Система за управление на качеството (ISO 9001:2000).

Иновативни продукти

1. Водонагреватели с мигновено действие фамилия "Дипломат".
2. Водонагревателите са предназначени за затопляне на вода на места, където няма изграден водопровод за топла вода и не е монтирано съоръжение (водонагревател) за централно подгриване на водата.
3. Водонагревателите с мигновено действие осигуряват топла вода на мястото, където са монтирани.
4. Водонагревателите с мигновено действие затоплят водата в момента на протичането ѝ през водосъдържателя им, т.е. разходът на електроенергия е ограничен само за загряване на необходимото за ползване количество вода.

Избрани оферти (Technology Offers), получени чрез мрежата от иновационни центрове

По-подробно описание на предлаганата технология, която представлява интерес за вас, можете да получите, като попълните **Талона за заявка**.

Интернет страницата www.irc.bg (рубрика „Технологичен пазар - Search engine“) също дава възможност да се запознаете с по-подробното описание на технологията, която ви интересува.

За да декларирате този интерес, можете да изтеглите електронния формуляр за интерес или да го изискате на адрес: angel.milev@online.bg или dimitar.ganev@online.bg.

Нов метод за предлагане на услуги, свързани с мобилен превод в реално време чрез комуникационни системи

Референтен номер	TUIC020
Срок на валидност	06/03/2005
Държава	Естония
Кратко описание	МСП от Естония е разработило и е в процес на патентоване нов метод за мобилни интерпретационни услуги в реално време с цел улесняване на комуникацията при наличието на езикова бариера. Услугата е въз основа на принципа на последователната интерпретация и телефонна конференция и достъпът може да се осъществи чрез всеки вид мрежа (фиксирана, мобилна или телефонна връзка през интернет). Фирмата се интересува от лицензионно споразумение и/или търси стратегическо партньорство за развиване и комерсиализиране на услугата.
Етап на разработката	В процес на разработване - тествано в лабораторни условия.
Интелектуални права	Подадена заявка за патент.
Търсено сътрудничество	Лицензионен договор; търговски договор с техническа помощ; финансиране.
Коментари	Компанията предпочита партньори от комуникационния сектор (напр. комуникационни оператори), но са подходящи и партньори от други сектори, които се интересуват от изпълнението на системата (заедно с авторите или самостоятелно след закупуването на лицензия).

Пазарен симулатор

Референтен номер	04 IT LOCP OATT
Срок на валидност	31/03/2005
Държава	Италия
Кратко описание	Италианска новосъздадена компания, базирана в инкубатора на Политехниката на Милано (Politecnico di Milano) е разработила набор от методи и софтуерно приложение, които да подпомагат дефинирането на пазарни стратегии и да обучават търговския персонал във виртуален дубликат на целевия пазар на съответната компания. Приложението е разработено и тествано, използвайки данни от италианския фармацевтичен сектор. Компанията търси партньори, които притежават пазарни данни и/или са заинтересувани от експлоатацията им в други страни и пазари.
Етап на разработката	Възможност да се демонстрира.
Интелектуални права	Секретно ноу-хау.
Търсено сътрудничество	Джойнт-венчър.
Коментари	Търсят се предимно консултантски или пазарни компании, които събират данни за пазара в специфични сектори, и евентуално организират курсове за обучение на хора, занимаващи се с търговия в съответния сектор.

Миниатюризиран мобилен компютър

Референтен номер	04 GB EAST OAYG
Срок на валидност	14/09/2005
Държава	Великобритания
Кратко описание	Фирма от Великобритания е проектирала миниатюризиран мобилен компютър, притежаващ безжични и биометрични възможности. Продуктът е иновативен, здрав, компактен, ергономичен, мощен и джобен. Използва Windows XP, Linux и други операционни системи. Основни приложения - отбрана, сигурност и услуги. Търси се бизнес партньор за техническо и финансово партньорство.
Етап на разработката	В процес на разработване - тествано в лабораторни условия.
Интелектуални права	Друго.
Търсено сътрудничество	Техническо сътрудничество; джойнт-венчър; търговски договор с техническа помощ и финансиране.
Коментари	Търсят се държавни и частни изследователски лаборатории, университети и индустриални организации и инвеститори за партньорство при проектиране и изработка на конкретни продукти и маркетингов план.

Проектиране на железобетонни сгради чрез използване на съвременни средства от виртуалната реалност

Референтен номер	NDC 098
Срок на валидност	14/07/2005
Държава	Гърция
Кратко описание	Гръцко МСП, занимаващо се с разработването на гебаг инженерингов софтуер, е включило в своите продукти средства от виртуалната реалност, които улесняват 3D визуализацията в реално време на бъдещи постройки и тяхната рамкова структура. Входящите данни и модификации са бързи и ефективни и инженерите могат лесно да анимират своите модели като част от процеса на проектиране. Компанията търси фирми, занимаващи се с инженерингов софтуер с цел включването на предлаганата технология в локалните регулации за строителство, както и поемането на рекламните дейности за съответния пазар.
Етап на разработката	Пазарна реализация.
Интелектуални права	Секретно ноу-хау.
Търсено сътрудничество	Джойнт-венчър; търговски договор с техническа помощ.
Коментари	Компанията търси и се интересува от експертизата на съответния целеви партньор.

Платформа за е-обучение за онлайн подготовка и съвременен маркетинг

Референтен номер	04 IT IREN 0AV7
Срок на валидност	01/09/2005
Държава	Италия
Кратко описание	Италианска компания е програмирала изцяло AICC съвместима платформа за е-обучение за синхронно и несинхронно разпространяване на съдържание: по поискване, смесено, в реално време или посредством офлайн браузър. Предлаганата технология улеснява създаването на собствени е-курсове за обучение (образователни курсове) или на индивидуални фирмени справочници. Компанията търси търговско споразумение с техническа помощ и/или споразумение за джойнт-венчър.
Етап на разработката	Пазарна реализация.
Интелектуални права	Друго.
Търсено сътрудничество	Джойнт-венчър; лицензионен договор; търговски договор с техническа помощ.
Коментари	Търсят се партньори като академии, бизнес училища или друг тип образователни институции с цел търговско, маркетингово или техническо партньорство.

3D визуални модели на електронни и електрически вериги за обучение

Референтен номер	04 BE BIRC 0AZM
Срок на валидност	20/09/2005
Държава	Белгия
Кратко описание	Белгийско инженерно училище е разработило "Видеомодел" - инструмент, способен да даде 3D визуални модели на електронни и електрически вериги посредством прости физически компоненти. Веригите са представени в 2D, а третото измерение е електрическото напрежение. Целта на това средство е значително да намали времето за обучение и да подобри резултатите. Техническият център търси лицензионен или маркетингов договор.
Етап на разработката	Пазарна реализация.
Интелектуални права	Издаден патент.
Търсено сътрудничество	Лицензионен договор и джойнт-венчър.
Коментари	Търсят се центрове за обучение. Предлага се разработка и поддръжка на видео модели по заявка (за водни потоци и т.н.).

Избрани заявки за търсене на технологии (Technology Requests), получени чрез мрежата от иновационни центрове

По-подробно описание на търсената технология, която представлява интерес за вас, можете да получите, като попълните **Талона за заявка**.

Интернет страницата www.irc.bg (рубрика „Технологичен пазар - Search engine“) също дава възможност да се запознаете с по-подробното описание на заявката за технология, която ви интересува.

За да декларирате този интерес, можете да изтеглите електронния формуляр за интерес или да го изискате на адрес: angel.milev@online.bg или dimitar.ganev@online.bg.

Статистически софтуер като допълнение към софтуер за видео анализ

Референтен номер	TR-ZA-004
Срок на валидност	02/04/2005
Държава	Германия
Кратко описание	Германско МСП, работещо в областта на видео анализите за професионални спортни отбори, търси статистически софтуер, който може да се комбинира с техния софтуер за видео анализ, за да се увеличат възможностите на тази модерна компютърна система за анализ на мачове и играчи.
Търсено сътрудничество	Лицензионен договор; джойнт-венчър.
Коментари	Партньорът трябва да предложи обучение и помощ при интегрирането.

Математически модел за симулиране и оценка на емисиите от трафика по пътищата

Референтен номер	GA/TRAFFIC/9603
Срок на валидност	07/04/2005
Държава	Испания
Кратко описание	Испанска изследователска група търси разработчик на математически модели за разработване на софтуер за оценка на емисиите от трафика в града. Целта на групата е да получи нивата на качество на въздуха от емисиите от трафика.
Търсено сътрудничество	Лицензионен договор; техническо сътрудничество; търговски договор с техническа помощ.
Коментари	Търсят се МСП, изследователски институти, големи компании и т.н., способни да разработят модела.

Визуално търсене в бази данни с изображения

Референтен номер	04 DE NDBA OATO
Срок на валидност	24/08/2005
Държава	Германия
Кратко описание	Lecloux търсят технологичен партньор, за да усвоят технология за визуално търсене в тяхната продуктова гама, състояща се от SQL бази данни, middle-ware софтуер и уеб-клиенти за управление на цифрови изображения.
Търсено сътрудничество	Лицензионен договор; техническо сътрудничество; джойнт-венчър.
Коментари	Търсят се софтуерна фирма или научноизследователска организация за разработване и интегриране на софтуера.

Инициатива "EUREKA"

През ноември 2004 г. заместник-министърът на икономиката на Република България г-н Димитър Ивановски официално определи фондация "Приложни изследвания и комуникации" като информационен офис по инициативата EUREKA за България.

EUREKA (<http://www.eureka.be>) е трансевропейска мрежа за пазарно ориентирана изследователска и развойна дейност в областта на промишлеността. Тя подпомага конкурентоспособността на европейските фирми чрез развиването на международно сътрудничество, което води до създаването на контакти и

изграждането на мрежи за иновации. Целта ѝ е да постигне пазарна реализация на резултатите от висококачествената научноизследователска и развойна дейност и да използва мултиплициращия ефект от съвместната работа за подобряване на качеството на живот.

За контакти:
Фондация "Приложни изследвания и комуникации"
Даниела Чонкова
Тел.: 02/986 7887
Факс: 02/980 1833
E-mail: daniela.tchonkova@online.bg

Насърчаване на участието на МСП от страните - кандидатки за членство в ЕС, в проекти в областта на технологии на информационното общество (ТИО)

Getⁱⁿ* Проектът с акроним GET IN бе инициран в средата на 2004 г. от консорциум с координатор INNOVA+ S.A., Португалия, и партньори:

- Център за напреднали технологии към Политехнически университет в Букурещ (Румъния),
- фондация "Приложни изследвания и комуникации" (България),
- Литовски иновационен център,
- Латвийски технологичен център,
- Бизнес иновационен център Братислава (Словакия) и
- Център за технологичен трансфер (Вроцлав, Полша).

Мисията на проекта е да стимулира участието на МСП от новите страни членки и настоящите кандидатки за членство в ЕС в проекти в приоритетната област "Технологии на информационното общество" на Шестата рамкова програма на Европейската комисия. Придобитият опит от фирмите ще им послужи и при кандидатстването с проекти в Седмата рамкова програма.

Целта на проекта "GET IN" е да подкрепи дейности за насърчаване на приложните научни изследвания в Европа и за подобряване на трансрегионалното сътрудничество между страните от ЕС и страните кандидатки. Това ще осигури възможност за трансфер на технологии, обмяна на знания и опит в съответствие с потребностите на индустрията.

Проектът "GET IN" цели да преодолее бариерите пред МСП от страните кандидатки при внедряването на иновации и да намали сериозните различия по отношение на иновациите в страните кандидатки спрямо страните - членки на ЕС. Диаграмата на иновациите, която измерва иновационното равнище на ЕС, показва изоставане на ЕС спрямо САЩ и Япония. Във връзка с това проектът предвижда да подпомогне участието на МСП в Шестата рамкова програма, като предлага обучение за разработване и управление на проекти. Особено внимание ще бъде отделено и на новите инструменти за участие в Шестата рамкова програма (интегрирани проекти и мрежи от Центрове по компетентност).

За постигане на своите цели проектът "GET IN" предвижда директни дейности в подкрепа на МСП в страните кандидатки - например разработването на "Инструмент за участие в ТИО", образователни семинари за използване на инструментите на Шестата рамкова програма.

"Инструментът за участие в ТИО", адаптиран към нуждите на участващите страни или региони, включва:

- инструмент за самооценка, който да помогне на компаниите да определят своите технологични потребности;
- Ръководство за бюджетиране на проектите и за попълване на формулярите;
- база данни с информация за проекти, дейности и предистория на ТИО;
- серия от образователни семинари.

Директни ползватели на проекта са МСП, работещи в сферата на ТИО.

В практически аспект се предвиждат следните дейности по този проект:

- организиране на семинар за обучение във всяка страна кандидатка, включена в този проект, за целева група от 40 МСП (общо 200 МСП от страните участнички);
- да се осигури непрекъсната техническа подкрепа и ръководство на целевата група МСП в страните кандидатки, така че те да могат или заедно успешно да съставят предложения за кандидатстване за НТР проекти на ЕК, а именно съвместни изследвания (CRAFT), съвместни изследователски проекти и изследователски проекти със специфична насоченост (STREP) или да се интегрират текущите консорциуми за интегрирани проекти (IP) или мрежи от центрове на върховите постижения (NoE);
- да се прехвърли "Инструментариумът за участие в ТИО" на всяка иновационна агенция в страните кандидатки, участващи в проекта, за последваща адаптация и използване за по-нататъшно разширяване на аудиторията от МСП в своите страни;
- да се насърчават дейностите и резултатите от проекта в други страни, асоциирани с ЕС, като Турция и страните от Средиземноморския регион.

До края на 2004 г. бе извършен анализ на степената на участие и успешно изпълнение на МСП в ТИО тематично направление на Петата и Шестата рамкова програма на Европейската комисия. Резултатите от анализа ще послужат като база за проектиране и изработване на "Инструментариум за участие в ТИО" с цел да се запълнят установените пропуски сред МСП - способности да разработват, управляват и прилагат ТИО проекти, подпомагани с финансиране от Европейската общност.

Преки ползи за МСП от участието в проекта

- Разработване на "Инструмент за участие в ТИО проекти по Шестата рамкова програма", адаптиран към потребностите на участващите страни и региони, който включва:

- инструмент за самооценка, който да помогне на компаниите да определят технологичните си потребности;
- ръководство за бюджетиране на проектите и за попълване на формулярите;
- база данни с информация за проекти, дейности и предистория на ТИО;
- серия от семинари за обучение.
- Организиране на семинари за обучение за 40 МСП във всяка от шестте страни - кандидатки за членство в ЕС, участващи в проекта.
- Осигуряване на постоянна техническа помощ за целевата група от 40 МСП при разработването на проекти и кандидатстването в Шестата рамкова програма, а именно CRAFT, STREP и IP.
- Трансфер на "Инструмент за участие в ТИО проекти по Шестата рамкова програма" към организациите, работещи в областта на иновациите, за последваща адаптация и използване от по-широка аудитория от МСП в тези страни.
- Обучение от международни експерти.
- Обучение в добри практики за участие в ТИО дейности и проекти.
- Възможност за участие в международни консорциуми или сформирани на нови.
- Установяване на бизнес контакти с възможност за технологичен трансфер.
- Установяване на здрави научно-технически връзки.
- Предоставяне на "Инструмент за участие в ТИО проекти по Шестата рамкова програма" за оценка на технологичното равнище и потребностите на МСП.
- Пряка помощ при разработването на проекти по Шестата рамкова програма на ЕС.
- Възможност за прилагане на придобитите знания и умения в предстоящата Седма рамкова програма на Европейския съюз.

Тези дейности осигуряват на МСП възможности за участие в проекти на Шестата рамкова програма в областта на ТИО и улесняват достъпа на МСП до европейско финансиране за разработване на нови технологии.

За повече информация във връзка с проекта и заявки за участие в образователните сесии:

Надежда Риачи, nadia.riachi@online.bg

Даниела Чонкова, daniela.tchonkova@online.bg

Фондация "Приложни изследвания и комуникации"

Център за популяризиране на информационното общество

София 1000, ул. Гурко 6

тел.: 02/986 7557, 986 7887

Иновациите - политика и практика

Иновациите са ключ за повишаване конкурентоспособността на българската икономика, за ускорен икономически растеж и повишаване жизнения стандарт на населението. Изданието "Иновациите - политика и практика" на фондация "Приложни изследвания и комуникации" е подготвено от изтъкнати специалисти в областта на иновациите, от представители на Експертния съвет по иновации към фондацията, специалисти от БАН, университетите и високотехнологични фирми и центрове.

В него се съдържат:

- анализ на технологичното и икономическото съдържание на иновациите, на иновационната политика и стратегия;
- характеристика и модели на управление на фирмените иновации, на използването на човешките, финансовите и информационните ресурси, модел за разработване и управление на фирмени иновационни проекти;
- анализ на резултатите от социологическото проучване на фирмите, научните и посредническите организации в Южен централен район за планиране, изготвен в процеса на разработване на регионалната иновационна стратегия;
- насоки на съвременната иновационна политика на Европейския съюз (ЕС) и основните елементи на европейското изследователско пространство и на Шестата рамкова програма на ЕС;
- схема с коментари на показателите за измерване на научната, технологичната и иновационната дейност на страните - членки на ЕС;
- сравнителен анализ на националните иновационни системи на Ирландия и Швеция;
- характеристика на възможностите и формите на рисковото финансиране на иновациите;
- анализ на научната и иновационната политика в България и резултатите от нея, вътрешните и външните бариери пред иновациите и пътищата за тяхното преодоляване;
- оценка и анализ на международното научно-техническо сътрудничество на страната ни и участие в научните програми на ЕС;

- сравнителен анализ на българското и европейското законодателство в областта на интелектуалната собственост;
- анализ на международните аспекти и връзките между иновациите, високите технологии и глобализацията;
- опит на български фирми и центрове в създаването, реализирането и трансфера на иновации.

Изданието е предназначено за широк кръг читатели, интересувани се и ангажирани с иновациите, представители на държавната, регионалната и местната администрация, мениджъри и специалисти от фирмите, представители на научните и посредническите организации, студенти, магистранти и докторанти.

Изданието може да се закупи във фондация "Приложни изследвания и комуникации" на адрес: София 1113, ул. Александър Жендов 5

Доклад "е-България 2004"

Представен официално на 13.10.2004 г.

Център за популяризиране на информационното общество

е-България - спринтираме или тичаме на място към "електронна" Европа?

Информационното общество и икономиката, основана на знанието, са **политически приоритети** за Европа, чието ефективно реализиране е условие за повишаване на конкурентоспособността на бизнеса и стандарта на живот за гражданите. От 1999 г. насам правителството на България неизменно обявява изграждането на информационно общество за свой приоритет и макар и с променлива скорост, страната **показва непрекъснат напредък** в това отношение. Естествено възникват редица въпроси, най-важните от които са: достатъчно бързо ли се движим в европейската информационна матрица, влагаме ли достатъчно енергия, за да поддържаме скоростта, до каква степен ефективно използваме наличната енергия, достига ли до всички информационното общество? Докладът **е-България дава отговор** на тези и на много други въпроси за развитието на информационното общество в страната.

Представеният официално доклад **описва състоянието** и най-важните промени за последните четири години (2001 - 2004) в областта на информационното общество и използването на новите информационни и комуникационни технологии. Чрез набор от индекси, получени от твърди и меки данни, докладът оценява **скоростта** на развитие в 5 области на информационното общество - **ИКТ инфраструктура, е-бизнес, е-правителство, е-образование и е-общество**. В него са посочени и най-критичните области, в които трябва да се съсредоточат усилията на правителството, бизнеса и гражданското общество в страната.

Някои най-важни изводи в доклада:

- **Най-голям напредък** за периода 2001 - 2004 г. показва **е-бизнес** индикаторът - 81 %, дължащ се най-вече на **повишеното използване на интернет и развитието на фирмените уеб-страници**.
- **Най-бавно се развива** е-образованието, чийто общ индекс е нараснал само с **19 %**, което е **повече от два пъти по-бавно** от ръста в общия ин-

декс е-България (46 %) за периода 2001 - 2004.

- **Най-висок индекс - 5.93**, има достъпът до информационна и комуникационна инфраструктура. Наблюдава се постоянно **увеличаване на концентрацията** на ISP пазара и **разпространяването на специфичен широколентов достъп до Интернет през LAN мрежи**, които изтласква Интернет клубовете и кафенетата от пазара.
- Въпреки че държи около половината ИТ пазар в България, **държавата не успява да постигне очакваните резултати**. Положителните примери за въведени електронни услуги са по-скоро изключения (Министерството на финансите и някои общини), отколкото системно изпълнение на Стратегията за електронно правителство.
- **Най-ниската стойност** на съвкупните индекси в различните подсфери на информационното общество е във всекидневието - **3.66**, и продължава да бъде на последно място, както и през 2001 г. - **2.29**. Основен фактор за развитие е по-голямото навлизане на персонални компютри в домакинствата.

Докладът "е-България 2004" е разработен от екип на фондация "Приложни изследвания и комуникации" с участието на редица експерти от държавната администрация, бизнеса и университетите и се публикува със съдействието на Агенцията за развитие на съобщенията и на информационните и комуникационните технологии към Министерството на транспорта и съобщенията.

Пълният текст на доклада може да се изтегли от интернет на адрес:

<http://www.arc.online.bg/artShow.php?id=4235>

За повече информация:
Тодор Ялъмов
Координатор, ИТ Група
Фондация "Приложни изследвания и комуникации"
Тел.: 02/973 3000, вътр. 322
E-mail: todor.yalamov@online.bg
URL: www.arcfund.net

Енергийна ефективност и технологично обновление в индустрията

Тематична среща

В съответствие с работната програма на Европейския иновационен център - България, на **10 февруари 2005 г.** в хотел "Новотел Пловдив" се организира тематична среща на тема "Енергийна ефективност и технологично обновление в индустрията".

В съставянето на програмата участват специалисти от фондация "Приложни изследвания и комуникации", Българската стопанска камара, Агенцията по енергийна ефективност, фондация MSI - България, както и от специализирани фирми.

В програмата са включени презентации за хармонизирането на българското законодателство, показателите за енергийна ефективност, възможностите за финансиране на инвестиционни проекти.

В програмата на срещата е включен и модул "Иновации за бизнеса", който се организира съвместно с фондация MSI - България, изпълняваща проект "Стопански растеж и инвестиции" на Американската агенция за международно развитие и фондация ГИС Трансфер Център, БАН. Целта е да се привлекат български иновативни решения, за да се съдейства за повишаване конкурентоспособността на българската икономика.

По време на този модул изследователските колективи ще се представят пред аудиторията, а участниците от фирмите ще споделят накратко своите технологични проблеми. След срещата ще бъде отпечатан каталог на разработките, който ще се разпространява в страната безплатно. Ще се разискват и въпросите за индустриалната собственост за планиране и развитие на ефективен бизнес.

Членовете на консорциума на Европейския иновационен център (фондация "Приложни изследвания и комуникации", Българската стопанска камара и Българската академия на науките) планират през 2005 г. да организират поредица от срещи, по време на които да бъдат засегнати актуални въпроси, свързани с енергийната ефективност, като енергийния мениджмънт на фирмите, възобновяемите енергийни източници и опазването на околната среда.

За допълнителна информация:

Европейски иновационен център, София 1000, ул. Гурко 6
Стела Димитрова - stella.dimitrova@online.bg
тел.: 02/986 7557
факс: 02/980 1833
URL: www.irc.bg

Технологични брокерски дни в областта на информационните технологии - IRC Future Match 2005

CeBit 2005, Ханوفر, Германия, 10-12 март 2005
зала 9, щанд C21 (CeBIT2005 Future Parc)

Събитието се организира за четвърта поредна година от мрежата от иновационни центрове (IRC Network - <http://irc.cordis.lu>). То предлага на фирми, изследователски организации и университети от цяла Европа възможността за провеждане на **предварително уговорени** двустранни срещи.

За да се регистрирате за участие, можете да се обърнете към **ЕИЦ - България**. Желаетелите да участват организации могат да присъстват лично на събитието или да бъдат представлявани от член на работния екип на ЕИЦ - България.

Цена:

Всички разходи по пътуване и пребиваване в гр. Ханوفر, както и входната карта за панаира се поемат от самите участници.

Българските организации, подпомагани от ЕИЦ - България и присъстващи лично, заплащат такса за участие от 100 лв. (без ДДС). Тя включва съдействие за изработване на фирмен профил (оферта или заявка) на английски език; публикуване на профила на интернет страницата на събитието и включването му

в специално предназначения за целта каталог; подбор на подходящи профили/фирми за заявка на срещи; изготвяне на график/програма на срещите.

Фирмите, желаещи да бъдат представлявани от ЕИЦ - България, трябва да заплатят такса от 200 лв. (без ДДС). Тя се заплаща, както следва:

100 лв. (без ДДС), дължими за извършване на услугите, описани в предходната точка;

100 лв. (без ДДС), дължими при предоставяне на клиента на подробен отчет от проведените срещи.

Важни срокове:

Срок за подаване на профили: 14 февруари 2005 г.

Срок за насрочване на срещи: 23 февруари 2005 г.

Получаване на индивидуалните програми за срещи от всички участници: 01 март 2005 г.

За допълнителна информация:

Европейски иновационен център, София 1000, ул. Гурко 6
Ангел Милев - angel.milev@online.bg
тел.: 02/986 7557
факс: 02/980 1833
URL: www.irc.bg

Международни дни за двустранни бизнес срещи

11-12 април 2005 г., Хановер, Германия
(Hannover Technology Co-operation Event 2005)

Международните дни за двустранни бизнес срещи Хановер 2005 ще се проведат на 11 и 12 април 2005 г. (понеделник и вторник) в рамките на индустриалния панаир в Хановер (11 - 15 април 2005 г.; www.hannovermesse.de). Събитието е инициатива на мрежата от иновационни центрове IRC-Network в Европа и ще бъде организирано и подкрепено от 10 от тях. Европейският иновационен център - България, за четвърта година ще предостави възможност на български фирми и научноизследователски организации да участват в инициативата.

Срокове

Краен срок за изпращане на технологични профили за каталога:

1 март 2005 г.

Краен срок за изпращане на формуляри за насрочване на срещи:

24 март 2005 г.

Цени:

Всички разходи по пътуване и пребиваване в гр. Хановер, както и входната карта за панаира се поемат от самите участници. ЕИЦ - България, може да предостави информация за фирми, предлагащи организирано посещение на панаира в Хановер.

Българските организации, подпомагани от ЕИЦ - България и присъстващи лично, заплащат такса за участие от 100 лв. (без ДДС). Тя включва съдействие за изработване на фирмен профил (оферта или заявка) на английски език; публикуване на профила на интернет страницата на събитието и включването му в каталога на събитието; подбор на подходящи профили/фирми за заявка на срещи; изготвяне на график/програма на срещите.

Фирмите, желаещи да бъдат представявани от ЕИЦ - България, трябва да заплатят такса от 200 лв. (без ДДС), която се заплаща, както следва:

100 лв. (без ДДС), дължими за извършване на услугите, описани в предходната точка;

100 лв. (без ДДС), дължими при предоставяне на клиента на подробен отчет от проведените срещи.

Работен език - английски.

За допълнителна информация:

Европейски иновационен център, София 1000, ул. Гурко 6
Димитър Ганев - dimitar.ganev@online.bg
тел.: 02/986 7557
факс: 02/980 1833
URL: www.irc.bg

Предстоящи прояви, организирани от иновационните центрове в Европа

<http://irc.cordis.lu/calendar/>

Проява Международни дни за двустранни бизнес срещи в областта на биологичните науки в рамките на "БиоУелс 2005"
Дата и място 10 март 2005 г., Кардиф, Англия
Организатор Иновационен център - Уелс, www.walesrelay.co.uk

Проява Девети международен форум за нови микросистеми за приложения в автомобилостроенето
Дата и място 17 - 18 март 2005 г., Берлин, Германия
Организатор www.amaa.de

Проява Международни дни за двустранни бизнес срещи в областта на медицинската техника и рехабилитационните технологии
Дата и място 6 април 2005 г., Линц, Австрия
Организатор Иновационен център - Австрия, www.catt.at

Проява Международни дни за двустранни бизнес срещи в областта на биотехнологиите
Дата и място 11 април 2005 г., Лион, Франция
Организатор Иновационен център SOFRAA

Проява Международни дни за двустранни бизнес срещи в областта на храните в рамките на Международен симпозиум за хранителна и консервна промишленост
Дата и място 18 - 19 април 2005 г., Мурсия, Испания
Организатор Иновационен център "Южна Европа" - Испания

Европейски иновационен център - България Технологично проучване

Технологичното проучване е дейност, улесняваща иновационните процеси на фирмите, като увеличава техния потенциал за успешни и иновативни бизнес действия и подкрепя процеса на вземане на решения. То води до намаляване на разходите по разработване и внедряване на нови технологии.

Процесът се състои от следните стъпки:

- ❶ Дефиниране на заданието.
- ❷ Събиране на информация.
- ❸ Групиране на събраната информация.
- ❹ Синтезиране и филтриране.
- ❺ Анализ на данните.
- ❻ Описване на това, което е открито.
- ❼ Вникване в смисъла на откритото.
- ❽ Написване на чернови доклад за технологичното проучване.

- ❾ Оформяне и предаване на окончателния доклад на клиента.
- ❿ Обратна връзка и коригиращи действия.

Цената на услугата се договаря на базата на необходимото време за извършване на конкретното проучване.

Подробна информация за всички информационни и консултантски услуги, предоставяни от ЕИЦ - България ще намерите на адрес:

<http://www.irc.bg/bg/inners.php?index=1026>

За допълнителна информация:

Европейски иновационен център, София 1000, ул. Гурко 6
Ангел Милев - angel.milev@online.bg
тел.: 02/986 7557
факс: 02/980 1833
URL: www.irc.bg

Очаквайте следващия брой на бюлетина "ВЕСТИ" с акцент "Енергийна ефективност"

В бюлетина ще бъдат включени актуални материали относно нормативната база, възможностите за финансиране на инвестиционни проекти по енергийна ефективност в индустрията, както и информация за нови български и чуждестранни научно-приложни разработки.

**Предоставяме възможност
за публикуване на платени реклами!**

Бюлетинът се разпространява безплатно!

Станете абонат като изпратите попълнен талона на стр. 30.

За повече информация: тел.: 02/986 7557, факс: 02/980 1833
Стела Димитрова, stella.dimitrova@online.bg

Издава:

**Европейски
иновационен
център**

Редакционна колегия:

Ангел Милев, angel.milev@online.bg
Стела Димитрова, stella.dimitrova@online.bg
Кристина Недева, christina.nedeva@online.bg
Теодора Георгиева, teodora.georgieva@online.bg
Димитър Ганев, dimitar.ganev@online.bg

Адрес:

София 1000
ул. „Гурко“ № 6
тел: 02/986 7557
тел: 02/986 7887
факс: 02/980 1833
www.irc.bg

Талон за заявка и абонамент

1. Проявен интерес към предлагани и търсени технологии

Моля маркирайте с "X" избраните от вас референтни номера на оферти и заявки за технологии, публикувани в бр. 4/2004, към които проявявате интерес, за да получите по-подробното им описание на вашия адрес.

Предлагани технологии (Technology Offers)

☐ TUIC020	☐ 04 GB EAST 0AYG	☐ 04 IT IREN 0AV7
☐ 04 IT LOCP 0ATT	☐ NDC 098	☐ 04 BE BIRC 0AZM

Търсени технологии (Technology Requests)

☐ TR-ZA-004	☐ GA/TRAFFIC/9603	☐ 04 DE NDBA 0ATO

2. Технологичен одит

- Желая в нашата организация да бъде проведен технологичен одит.

3. Абонаментно електронно информационно обслужване (AMT)

- Желая да стана абонат на системата (AMT) за електронно разпространение на технологични оферти и заявки от мрежата от иновационни центрове по заявените от мен области.
Моля да получа електронен формуляр за абонамент на e-mail:

4. Абонамент за бюлетин "ВЕСТИ"

- Желая да стана абонат на безплатния бюлетин "ВЕСТИ".

5. Реклама в бюлетин "ВЕСТИ"

- Желая нашата организация да публикува реклама в бюлетин "ВЕСТИ".

6. Данни на заявителя/абоната

Име и фамилия:

Длъжност:

Организация:

Пощенски адрес (код, град, улица, номер):

Телефон: Факс:

E-mail: Интернет страница:

Основен предмет на дейност:

Дата: Подпис:

Заявка и абонамент можете да направите като изпратите талона по пощата на адрес:
Европейски иновационен център - България, София 1000, ул. Гурко 6, по факс: **02/980 1833**
или да изискате електронния му вариант на e-mail: **stella.dimitrova@online.bg**

Иновации и бизнес

◦Основна цел на електронния портал “Технологичен пазар” е повишаване на **конкурентоспособността** на икономиката посредством достъпна връзка между притежателите на знания, технологични продукти и услуги, от една страна и българския бизнес, от друга. Чрез него се насърчават пазарната ориентация и комерсиализирането на изследователски продукти, предлага се информационно обслужване на бизнеса при прилагането на иновации в производството.

◦**Технологичният пазар** е обща информационна система, предоставяща **работни форуми** на различните индустриални сектори, на регионални, бизнес и клъстерни формирвания. Участниците във всеки **индустриален форум** публикуват технологични оферти или задания с цел коопериране, пазарно развитие и привличане на инвестиции.

◦**Технологичният пазар** идентифицира иновационни проекти, привличащи партньори, инвестиции и рисков капитал.

◦**Технологичният пазар** осигурява взаимодействие с други технологични и инвестиционни мрежи и се развива като **национален технологичен портал**.

Иновационна политика

◦**Технологичният пазар** е инструмент при реализацията на национални и регионални **иновационни стратегии** и проекти в икономиката, основана на знанието.

◦**Технологичният пазар** е публично-частно партньорство за подкрепа на иновациите и инвестициите в тях чрез учредяване на **Национална мрежа за технологичен трансфер** като част от националната иновационна система.

Мрежа за технологичен трансфер

Информирано гражданско общество - генно модифицирани организми и защита на потребителите

Фондация "Приложни изследвания и комуникации" спечели проект "Информирано гражданско общество - генно модифицирани организми и защита на потребителите" по програма на PHARE "Развитие на гражданското общество 2002". Проектът има национален обхват, продължителност 12 месеца и ще се изпълнява съвместно с Българската асоциация на хранителната и питейната индустрия с подкрепата на Федерацията на потребителите в България и Агробιοинститут.

В България информацията за безопасността на храните и защитата на правата на потребителите, особено по отношение на генно модифицираните организми (ГМО), е оскъдна, а равнището на осведоменост - изключително ниско. Ето защо целта на проекта е да защити потребителите и да активизира упражняването на правата им чрез осигуряване на информация и просвета за ГМО. Целеви групи на проекта са българските консуматори на хранителни и питейни продукти, организациите за защита правата на потребителите, производствените и търговските организации, научноизследователските институти, органите на държавната власт и медиите.

За постигане целите на проекта се предвиждат следните основни дейности: разработване на информационна уеб-страница; виртуален форум за ГМО към нея; разпространяване на информационни материали, които ще се изготвят от експертен панел и ще се използват в мероприятията по проекта (семинари за повишаване на компетентността, разисквания на кръгла маса, заключителна конференция). Резултатите от проекта ще се разпространяват чрез печатни материали, интернет, средства за масово осведомяване (радио, вестници).